ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

СЬОМА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №8

Частина двадцята

Стенограма пленарного засідання **27** липня **2022** року

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

СЬОМА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №8

Частина двадцята

Стенограма пленарного засідання 27 липня 2022 року

Управління редакційного опрацювання Головного управління документального забезпечення Апарату Верховної Ради України

3MICT

Засідання восьме (Середа, 27 липня 2022 року)

Частина двадцята

Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	7
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про надання згоди на призначення Президентом України Костіна А.Є. на посаду Генерального прокурора»	8
Прийняття рішення про дострокове припинення повноважень народного депутата України Костіна А.Є.	27
Інформація про:	
утворення міжфракційного депутатського об'єднання «Український шлях»	28
вихід народного депутата України Бондаря В.В. зі складу депутатської групи «Партія «За майбутнє»	28
Прийняття рішення про:	
призначення Совгирі О.В. суддею Конституційного Суду України	28
дострокове припинення повноважень народного депутата України Совгирі О.В.	49
дострокове припинення повноважень постійного представника Верховної Ради України у Конституційному Суді України Совгирі О.В.	49
Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	51
Внесення зміни до розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввізним митом товарів, що використовуються для забезпечення зберігання	57
зернових та/або олійних культур	57

Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проектів законів України:	
«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування благодійної допомоги, виплаченої на користь членів сімей поранених та загиблих учасників бойових дій під час участі у відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки України»	58
«Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо обрання запобіжного заходу до військовослужбовців, які вчинили військові злочини під час дії воєнного стану»	59
«Про внесення змін до Кодексу України про адміністративн правопорушення та Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу, зокрема в умовах воєнного або надзвичайного стану	i 60
«Про внесення змін до Прикінцевих положень Сімейного кодексу України щодо окремих питань влаштування та перебування дитини в сім'ї патронатного вихователя під час періоду дії воєнного стану»	61
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про Премію Верховної Ради України за внесок молоді у розвиток парламентаризму, місцевого самоврядування»	61
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проектів законів України:	
«Про внесення змін до законів України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» та «Про фізичну культуру і спорт» щодо запровадження державних стандартів у сфері фізичної культури і спорту та державних соціальних нормативів надання послуг суб'єктами сфери фізичної культури і спорту»	61
o caramin equeph with mor ayabi yell i chiepi y"	01

«Про реєстрацію доменних імен»	62
«Про внесення змін до Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію»	62
Прийняття Закону України «Про грошове забезпечення окремих категорій громадян»	63
Прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності приватних виконавців та примусового виконання судових рішень, рішень інших органів (посадових осіб) у період дії воєнного стану» з пропозиціями Президента України	63
Внесення зміни до:	
пункту 10 ² розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення Закону України «Про виконавче провадження» щодо виконання рішень про стягнення з фізичної особи заборгованості за житлово-комунальні послуги у період дії воєнного стану»	» 64
деяких законів України щодо функціонування Автоматизованого інформаційного комплексу освітнього менеджменту	65
Митного кодексу України щодо урегулювання процедури складання митних декларацій на товари, які підпадають під різні товарні підпозиції згідно з УКТЗЕД, відповідно до Митного кодексу Європейського Союзу	65
Закону України «Про споживче кредитування» щодо врегулювання простроченої заборгованості на період дії воєнного, надзвичайного стану	65
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування смерті (вбивства) народного	
депутата України Полякова Антона Едуардовича»	66

Внесення змін до:

Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо здійснення судочинства в умовах воєнного чи надзвичайного стану	66
Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення окремих положень досудового розслідування в умовах воєнного стану	67
деяких законодавчих актів України щодо особливостей діяльності фінансового сектору у зв'язку із введенням воєнного стану в Україні	68
Прийняття рішення про направлення на повторне друге читання проекту Закону України «Про офіційну статистику»	69
Прийняття Закону України «Про акціонерні товариства»	72
Внесення змін до Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» щодо уточнення деяких положень та сприяння залученню інвестицій в процесі приватизації	74
Розгляд проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» та інших законодавчих актів України щодо сприяння процесам релокації підприємств в умовах воєнного стану	
та економічного відновлення держави»	74

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ ВОСЬМЕ

Зал засідань Верховної Ради України 27 липня 2022 року, 12 година (Після перерви)

Веде засідання Голова Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Героям слава!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати! За пропозицією депутатських фракцій і груп, прийнятою на засіданні Погоджувальної ради, ми продовжуємо пленарне засідання. Нагадую, Верховна Рада України працює в режимі пленарного засідання безперервно відповідно до прийнятих нами постанов «Про організацію роботи Верховної Ради України в умовах дії надзвичайного та/або воєнного стану» та «Про організацію роботи Верховної Ради України у зв'язку з актом збройної агресії Російської Федерації проти України 24 лютого 2022 року».

Шановні народні депутати, давайте за доброю традицією розпочнемо нашу роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

(Оплески).

Шановні народні депутати! Триває вже 154-й день загарбницької збройної агресії Російської Федерації проти України. Відважні українські війська продовжують нещадно нищити ворожу армію. На превеликий жаль, не всі наші мужні сини та доньки повернулися до рідних домівок живими та здоровими. Прошу хвилиною мовчання вшанувати світлу пам'ять загиблих воїнів, які безстрашно та самовіддано стали на захист незалежності та територіальної цілісності України. Вшануймо також пам'ять всіх мирних громадян, безневинно вбитих російськими окупантами.

(Хвилина мовчання). Дякую. Прошу сідати.

Шановні колеги, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України пропоную провести сигнальне голосування для прогнозування результатів голосування питань порядку денного. Шановні колеги, прошу взяти участь у сигнальному голосуванні. Нагадую, що для цього потрібно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути зелену кнопку «За» та утримувати одночасно ці дві кнопки до появи результатів на табло.

Шановні колеги, готові провести сигнальне голосування? Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 245.

Шановні колеги, перелік питань, попередньо узгоджений на засіданні Погоджувальної ради, вам наданий. Переходимо до розгляду питань порядку денного.

До вашого розгляду пропонується питання про надання згоди на призначення на посаду Президентом України Генерального прокурора... (Шум у залі). Одну секунду.

Шановні народні депутати! Відповідно до пункту 25 частини першої статті 85 та частини третьої статті 131¹ Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить надання згоди на призначення на посаду Президентом України Генерального прокурора. Згідно з пунктом 11 частини першої статті 106 та частини третьої статті 131¹ Конституції України Президент України Володимир Олександрович Зеленський вніс до Верховної Ради України подання про надання згоди Верховної Ради України на призначення Андрія Євгеновича Костіна на посаду Генерального прокурора. Відповідні матеріали вам надані.

Шановні колеги! Відповідно до статті 212 Регламенту ми попередньо на засіданні Погоджувальної ради ухвалили таку процедуру розгляду питання: виступ представника Президента України у Конституційному Суді України — до 3 хвилин; виступ кандидата на посаду Генерального прокурора — до 10 хвилин; відповіді кандидата на запитання представників депутатських фракцій і груп — до 24 хвилин; відповіді кандидата на запитання народних депутатів України — до 6 хвилин; співдоповідь голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності — до 3 хвилин; виступи представників депутатських фракцій і груп — до 16 хвилин (по 2 хвилини на виступ) і прийняття рішення. Загальний таймінг — до 65 хвилин.

Приймається такий порядок розгляду? Приймається. Переходимо до розгляду питання.

Шановні народні депутати! Відповідно до Регламенту Верховної Ради України, я надаю слово представнику Президента України у Конституційному Суді України Веніславському Федору Володимировичу для представлення кандидатури на посаду Генерального прокурора.

Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., представник Президента України у Конституційному Суді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Як зазначив Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук, відповідно до пункту 25 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить надання згоди на призначення на посаду та звільнення з посади Президентом України Генерального прокурора.

Відповідно до пункту 11 частини першої статті 106 та частини третьої статті 131 Конституції України, Президент України вніс до Верховної Ради України подання про надання згоди Верховної Ради України на призначення Президентом України на посаду Генерального прокурора пана Андрія Костіна. Кандидатура на посаду Генерального прокурора пана Костіна повністю відповідає вимогам Конституції України та Закону України «Про прокуратуру». Усі необхідні матеріали для розгляду Верховною Радою України питання про призначення Президентом України пана Костіна на посаду Генерального прокурора надані.

Прошу підтримати подання Президента України і дати згоду на призначення пана Андрія Костіна Генеральним прокурором.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати! Відповідно до статей 31¹ та 37 Регламенту Верховної Ради України, я надаю слово кандидату на посаду Генерального прокурора народному депутату України Андрію Євгеновичу Костіну для публічного оголошення про конфлікт інтересів.

Будь ласка, Андрію Євгеновичу.

КОСТІН А.Є., голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Оскільки з приводу голосування щодо надання згоди на призначення мене на посаду Генерального прокурора у мене наявний конфлікт інтересів, заявляю, що не братиму участі у цьому голосуванні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Євгеновичу.

Шановні народні депутати! До слова запрошується кандидат на посаду Генерального прокурора Андрій Євгенович Костін (Оплески).

КОСТІН А.С., кандидат на посаду Генерального прокурора. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Передусім я вдячний пану Президенту, який вніс пропозицію щодо надання згоди Верховної Ради України на призначення мене на посаду Генерального прокурора, за надзвичайно високу довіру та сподіваюся на підтримку парламенту.

Сьогодні кожен з нас повністю усвідомлює всі виклики та першочергові завдання, які наразі стоять перед очільником надважливого відомства, діяльність якого спрямована на захист прав і свобод людини, загальних інтересів суспільства і нашої держави, особливо зараз, у період найактивнішої та найжорстокішої фази збройного конфлікту, що розпочався 24 лютого і триває вже понад п'ять місяців, супроводжуючись масовим вчиненням збройними силами країниагресора воєнних злочинів, кількість яких уже перевищила 25 тисяч.

Наш спільний обов'язок — забезпечити невідворотність покарання для кожного, хто вчинив воєнний злочин, а особливо для представників політичного та військового керівництва Російської Федерації, які віддавали накази на вторгнення в Україну та надалі організовували і контролювали ведення бойових дій. Бо від зухвалих обстрілів військовослужбовців Російської Федерації кількість жертв і знищених об'єктів цивільної та критичної інфраструктури стрімко зростає щодня. І ми маємо припинити цей терор та геноцид української нації. Цьому сприятиме передусім належна фіксація і документування злочинів агресора. А зібрати докази слід так, щоб усі вони були визнані допустимими в судах. Саме тому прокурори мають невідкладно забезпечити належне процесуальне керівництво в усіх таких провадженнях. Надалі вже українське правосуддя за участі прокурорів притягне до відповідальності злочинців на рівні нашої юрисдикції, а Міжнародний кримінальний суд, з яким важливо постійно поглиблювати співпрацю, забезпечить повноцінне розслідування злочинів, вчинених військовослужбовцями та керівництвом Російської Федерації.

Наразі ми вже маємо підтримку щонайменше 43 країн, які долучилися до звернення розслідувати злочини проти людяності та воєнні злочини, вчинені під час збройної агресії в Україні. Розслідування власних кримінальних справ наразі розпочали 18 країн, і на цьому етапі надважливим для нас є забезпечення належного міжнародного співробітництва, яке сприятиме Україні в перемозі над державою-терористом.

В умовах війни державна зрада та колабораційна діяльність є не меншим злом, ніж розпалювання війни. Відповідальність для кожного, хто працював на ворога, має бути також невідворотною, особливо це стосується перевертнів у погонах, і це ще одне з наших надважливих завдань. Бо на сьогодні ми вже маємо понад 1,5 тисячі зрадників та близько 1 тисячі 700 колаборантів. Співпраця з державою-агресором неприпустима в умовах воєнного стану, і ми дамо оцінку кожному такому факту. Також ми маємо забезпечити ефективну реалізацію рекомендацій Європейської комісії щодо заявки України на членство в Європейському Союзі. Створення системи спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції було не лише вимогою часу, а й частиною взятих на себе Україною міжнародних зобов'язань.

Ключовим для держави антикорупційним органом, діяльність якого спрямована на боротьбу з корупцією в найвищих ешелонах влади, є Спеціалізована антикорупційна прокуратура, яку має очолити, дійсно, незалежний і професійний керівник. Тож невідкладним має бути призначення Генеральним прокурором визначеного за результатами конкурсного відбору переможця на посаду

керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, який забезпечить її повноцінне функціонування. Адже спільними зусиллями ми маємо долати як зовнішнього ворога на полі бою, так і внутрішнього, викорінюючи корупцію за допомогою ефективно працюючої антикорупційної вертикалі.

Тому повністю підтримую позицію Президента України щодо необхідності якнайшвидшого проведення конкурсу для обрання нового Директора НАБУ.

Важливим завданням для вступу в Європейський Союз ϵ розроблення, затвердження та введення в дію стратегії кримінальної політики, що визначатиме довгострокові правові та організаційні заходи щодо протидії злочинності. До цієї роботи залучено і Офіс Генерального прокурора, який у цьому процесі повинен зайняти лідируючу роль, бо саме прокурори координують діяльність правоохоронних органів у сфері протидії корупції.

Шановний український парламенте! Справедливість — це вимога українського суспільства. Боротьба за справедливість має бути основною філософією діяльності кожного прокурора. Будь-яка людина відчуватиме цю справедливість, якщо забезпечується рівність кожного перед законом, невідворотність покарання за його порушення, коли права потерпілого або потерпілої захищені та вілновлені.

Тому роль незалежної прокуратури в забезпеченні справедливості ϵ ключовою, а роль незалежної судової системи ϵ вирішальною. Саме тому ми маємо спільними зусиллями і за підтримки наших партнерів реалізувати судову реформу, сформувати, дійсно, нові — Вищу раду правосуддя та Вищу кваліфікаційну комісію суддів України. Адже довіра до незалежних і професійних інституцій системи правосуддя — суду, прокуратури й адвокатури — і створює відчуття справедливості в кожного українця.

Без вагань готовий вступити на службу в прокуратуру і присвятити свою діяльність служінню українському народові та Україні.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Євгеновичу.

Шановні колеги, зараз будуть запитання до кандидата. Я все-таки дуже прошу уважно слухати в залі, тому що може бути так, що тих, хто не слухає в залі, потім слухатиме Андрій Євгенович. Тому попрошу проявляти взаємоповагу один до одного.

Шановні колеги, переходимо до запитань. Прошу народних депутатів записатися від депутатських фракцій і груп на запитання до кандидата.

Нагадую, відповідно до Регламенту на кожне усне запитання -1 хвилина та по 2 хвилини — для відповіді на нього.

Народний депутат Железняк Ярослав Іванович, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Костенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костенко Роман Васильович. Будь ласка.

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Добрий день, шановний пане кандидате! У мене не стільки питання, я просто хотів би вам сказати, щоб ви звернули особливу увагу на питання, порушені щодо воєнних злочинів, щодо розслідування, щодо підтримки Збройних Сил України. Тому що, дійсно, система правосуддя там, на передньому краї, скажімо, кульгає. І це стосується не лише питань Генеральної прокуратури, а й ДБР та інших органів дізнання.

Тому, коли ви розпочнете свою діяльність, я впевнений, вас сьогодні призначать, будь ласка, зверніть на це особливу увагу, бо сьогодні наші бійці потребують цього на фронті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрію Євгеновичу, можете відреагувати. Будь ласка.

КОСТІН А.Є. Дуже дякую, пане Романе.

Ви знаєте, що з перших тижнів, з перших днів війни я був залучений до багатьох процесів, які безпосередньо пов'язані з опором збройній агресії. І я продовжуватиму співпрацювати, у тому числі з нашими партнерами, задля того, щоб кожний воєнний злочинець держави-агресора був покараний або в українському суді, або в міжнародних судових інституціях.

Я хотів би ще додати, що ми будемо продовжувати співпрацю з нашими партнерами, яка має вагому політичну складову, щодо створення *ad hoc* трибуналу, міжнародного трибуналу, де будуть покарані, я маю надію, високопосадовці країни-агресора, винні в такому злочині, як збройна агресія.

Стосовно захисту наших громадян, особливо наших військовослужбовців. Я впевнений, що Офіс Генерального прокурора зробить все можливе задля того, щоб цей захист забезпечити належним чином з урахуванням, безумовно, особливостей воєнного часу. І я впевнений в тому, що якщо буде потреба в допомозі з боку парламенту, ми зможемо спільними зусиллями швидко прийняти необхідні законодавчі зміни задля того, щоб забезпечити належний захист прав наших військовослужбовців.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наливайченко Валентин Олександрович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Пане Андрію, озвучте, будь ласка, вашу позицію щодо реєстрації та розслідування кримінального провадження за статтею 442 Кримінального кодексу України стосовно геноциду. Ви згадували про злочини проти людяності, про геноцид, здійснюваний зараз російським агресором на нашій землі. Від імені фракції «Батьківщина» чітко заявляю, що ви отримаєте стовідсоткову підтримку і нашу, і в Конгресі США, і від інших наших партнерів.

Дякую.

КОСТІН А.Є. Дякую.

Я впевнений, що багато злочинних актів, які відбуваються на нашій території і винними в яких ϵ представники країни-агресора, мають ознаки такого злочину, як геноцид.

Хочу сказати, що ми підтримуємо і дуже поважаємо позицію наших міжнародних партнерів, які вже роблять багато кроків для визнання цього геноциду на міжнародному рівні.

Думаю, спільними зусиллями і за допомогою міжнародних партнерів та друзів України (я хотів би це так сказати) ми підемо цим шляхом і дійдемо до кінця, для того щоб все-таки запевнити і знайти достатньо доказів того, що відповідні дії мають не лише ознаки геноциду, щоб ці докази були абсолютно залізобетонними. Дуже важливо у співпраці з нашими міжнародними партнерами, особливо з міжнародними судовими інституціями, щоб всі справи, які передаються туди, мали залізобетонні докази. Ми не можемо дозволити, щоб докази у справі, які були зібрані саме в Україні, виявилися недостатніми для засудження воєнних злочинців країни-агресора. Саме тому роль прокуратури як інституції, яка забезпечує процесуальне керівництво, є визначальною.

Дякую вам за це запитання. Будемо продовжувати роботу в цьому напрямі не лише на міжнародному, а й на національному рівні. Сподіваюся на співпрацю з боку парламенту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Бурмічу Анатолію Петровичу, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Депутатська група «Відновлення України». Шановний пане кандидате на посаду Генерального прокурора, у мене два коротких запитання. Сьогодні в умовах війни, чи не

бачите ви актуальним питання поновлення діяльності військової прокуратури? Ми з колегами готуємо такий законопроект. Це перше.

І друге. Сьогодні на стадії оперативно-розшукової діяльності та досудового розслідування дуже багато порушень і щодо термінів, і щодо підстав, і щодо ведення, ви це також добре знаєте. Як ви дивитися на те, щоб посилити роль прокуратури в цьому питанні, щоб таких порушень було менше?

Дякую.

КОСТІН А.Є. Дякую за запитання.

Саме ці питання ми обговорювали в тому числі й на засіданні Комітету з питань правоохоронної діяльності, яке сьогодні відбулося. Як голова Комітету з питань правової політики хочу запевнити, що зараз в нас є єдине бачення того, що нам треба створювати, відновлювати систему воєнної юстиції або військової юстиції. Але моє розуміння полягає в тому, що найбільш ефективним буде створення вертикальної моделі, яка включатиме відповідний орган досудового розслідування, відповідну спеціалізовану прокуратуру та відповідну судову установу. Думаю, саме таким чином ця структура, ця вертикаль працюватиме ефективно.

Тому від мене — повна підтримка і активна участь в напрацюванні таких законопроектів. Але ще раз звертаюся до вас: найкраще було б прийняти системне рішення, яким включити орган досудового розслідування, прокуратуру та можливість спеціалізованими судами або суддями, які мають відповідну спеціалізацію, розглядати такі категорії справ.

Щодо порушення строків. Безумовно, треба підсилити координуючу роль Офісу Генерального прокурора у діяльності з органами досудового розслідування. І це є одним із першочергових, найважливіших завдань для нового Генерального прокурора. Ми розуміємо умови воєнного часу, ми розуміємо, що не завжди все може працювати ефективно на 100 відсотків. Але наше завдання – зробити таку ефективність максимально можливою навіть у ці часи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Маслову Денису Вячеславовичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

МАСЛОВ Д.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Прошу передати слово моїй колезі Галині Михайлюк.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Галино Олегівно.

МИХАЙЛЮК Г.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Насамперед хочу висловити вдячність та повагу шановному Андрію Євгеновичу за активну діяльність на законодавчому та дипломатичному фронтах. Особисто переконалася в його професійності під час роботи в Тимчасовій спеціальній комісії з питань захисту прав інвесторів, а також у нашій плідній співпраці з Комітетом з питань правової політики.

Беззаперечно, важливим аспектом діяльності ϵ міжнародна співпраця з профільними структурами як держав-партнерів, так і міжнародних організацій. Така практика ϵ одним з основних принципів діяльності Комітету з питань правоохоронної діяльності. Нещодавно у нас були важливі візити і налагоджена співпраця з Міжнародним кримінальним судом, Європолом, Євроджастом щодо проблем розслідування воєнних злочинів.

Мої запитання полягають у наступному. Чи підтримуєте ви продовження такої тісної співпраці з європейськими та міжнародними партнерами? Це перше.

І друге. На які пріоритетні напрями партнерства і канали комунікації ви плануєте звертати увагу?

Дякую.

КОСТІН А.Є. Дякую. Хочу ще раз запевнити шановних колег народних депутатів, які доклали багато особистих зусиль для того, щоб ми як країна залучили якомога більше іноземних і міжнародних інституцій задля допомоги Україні в розслідуванні воєнних злочинів. Я впевнений, що Офіс Генерального прокурора продовжуватиме активну співпрацю з усіма міжнародними інституціями, які з перших днів, з перших тижнів долучилися до допомоги Україні.

Хочу ще раз нагадати і запевнити, що така співпраця може бути успішною, якщо будуть разом український парламент, українська правоохоронна система, українська судова система, українські військові та Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України. Думаю, саме в такій композиції наша співпраця буде найуспішнішою.

Як ви правильно зазначили, маючи відповідний досвід, на дипломатичному фронті та маючи відповідні комунікації, налагоджені з нашими партнерами, я впевнений, така співпраця буде більш ефективною.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Арешонкову Володимиру Юрійовичу, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Дякую, пане головуючий. Шановний пане Андрію!

Хочу повернутися до того, що нещодавно у Верховній Раді була створена спеціальна комісія, яка має співпрацювати в рамках досліджень положень міжнародного гуманітарного та міжнародного кримінального права. Між іншим, у процесі її створення ви також брали активну участь, за що вам дякуємо.

У мене питання і водночає прохання — активно продовжувати нашу співпрацю в рамках роботи цієї комісії, з тим щоб дійсно знаходити ефективні шляхи доведення багаточисельних злочинів, скоєних у нашій країні проти цивільного населення, проти дітей, проти громадян похилого віку, жінок. Наша спільна робота має бути абсолютно успішною.

Дякую.

КОСТІН А.Є. Дуже дякую за це, і ми, дійсно... Так сталося, що ми нещодавно створили цю тимчасову спеціальну комісію, і я з честю взяв участь у її створенні. Ми знайдемо формат продовження співпраці цієї тимчасової комісії з Офісом Генерального прокурора. Безумовно, я не можу зараз вам сказати, що особисто братиму участь у її діяльності, але хочу запевнити, що буде налагоджена тісна співпраця з Офісом Генерального прокурора, тому що це саме те, про що я щойно казав стосовно співпраці. Ми маємо єдиного ворога. Ми маємо бути разом, щоб спільними зусиллями його побороти на всіх фронтах: на полі бою, в національних судах, в міжнародних судових інституціях, на дипломатичному фронті.

Тому дякую за цю пропозицію. Ми, безумовно, будемо тісно співпрацювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Нестору Івановичу Шуфричу, депутатська група «Платформа за життя та мир».

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановний пане кандидате! Прошу передати слово народному депутату Мамці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мамка Григорій Миколайович. Будь ласка.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановний кандидате на посаду Генерального прокурора! По суті ми хотіли б сказати про те, що саме основним критерієм у роботі Генерального прокурора є відсунення політики, відсунення міжнародних політичних якихось колотнеч, а наведення порядку в такому правоохоронному органі як Офіс Генерального прокурора. Чому? Тому що Офіс Генерального прокурора відповідно до законів України

відповідає за всю роботу правоохоронної системи. Можна говорити про залежність, про незалежність, але основним критерієм є забезпечення безпеки громадян України на території України, а також ведення статистичних даних, якими наділений лише Генеральний прокурор, тому що відомості в Єдиному реєстрі досудових розслідувань знаходяться лише під контролем Генерального прокурора.

КОСТІН А.Є. Дякую, Григорію Миколайовичу. Ми з вами це обговорювали на засіданні комітету. Думаю, я швидко зможу відповісти на ваше запитання.

Щодо статистики, ми пропрацюємо це питання спільно з комітетом. Щодо питань незалежності, думаю, жодна людина в цьому залі не заперечуватиме абсолютно зрозумілого постулата — прокуратура має бути незалежною, і вона буде незалежною.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Дякую. Шановний пане Костін! У мене до вас такі запитання.

Перше запитання — справа генерала Марченка. Людина, яка захищала Миколаїв, яка зараз знову в Миколаєві, продовжує захищати Південь України і буде його відвойовувати, досі знаходиться під заставою. Коли ця застава, яка в повному обсязі буде спрямована на підтримку нашої армії, буде повернута? Коли з наших героїв, які реально воюють, будуть зняті обвинувачення, а ми, дійсно, займатимемося, ким потрібно: гауляйтерами і таке інше?

Друге запитання — особисте. Є інформація, що після окупації Криму ви туди їздили. Хотілося б дізнатися, чи це правда, і якщо так, з якою метою ви це робили?

І третє запитання – стосовно кадрів вашої команди. Хто із заступників залишиться в Генпрокуратурі, кого ви туди додасте, і яка буде доля заступника Генерального прокурора Симоненка?

Хотілося б почути ваші конкретні відповіді на ці три запитання. Дякую.

КОСТІН А.Є. Дякую за запитання. Стосовно кадрової політики. Безумовно, усі кадрові питання вирішуватимуться у разі мого призначення, якщо парламент підтримає подання Президента і якщо Президент підпише указ. Яким чином це відбуватиметься, зараз некоректно про це говорити, тому що для прийняття таких рішень треба вивчити всю інформацію, яка на сьогодні існує.

Щодо кримінального провадження стосовно пана Марченка, думаю, ви розумієте, що зараз я не маю доступу до цих матеріалів, але почув ваше запитання, і, безумовно, приділю увагу цій справі.

Щодо поїздок до Криму. Дійсно, я виїжджав на територію українського Криму, який перебуває під тимчасовою окупацією. Це відбувалося у 2015-2018 роках. Це були приватні поїздки. У мене немає родичів в Криму, у мене немає власності в Криму, у мене немає жодних інтересів у Криму. Більш розлогу відповідь на це запитання я надавав під час співбесіди на посаду керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Ця співбесіда є в *YouTube*, ви можете її побачити. Це дійсно були особисті справи, які стосувалися моєї родини. Якщо ви хочете почути більше, підніміть цей запис і почуєте.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Євгеновичу.

Шановні колеги, ми завершили запитання від фракцій і груп. У нас ще 6 хвилин на запитання народних депутатів України.

Прошу народних депутатів записатися на запитання. Фактично це буде два народних депутати.

Бондар Михайло Леонідович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Перепрошую, Леонтійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую.

БОНДАР М.Л. Дякую. Прошу передати слово Ар'єву Володимиру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Ар'єв. Будь ласка.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Пане кандидате на посаду Генерального прокурора, я хотів би вас запитати: а як бути з питанням непотизму? Стосовно вас іноді були закиди, що ваша дружина працює помічником-консультантом вашого колеги по партії, а дружина іншого — вашим помічником.

Зокрема, під час співбесіди на керівника САП вам ставили такі запитання. Зараз вас пропонують на посаду не керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, а на цілого Генерального прокурора.

Скажіть, будь ласка, ви можете гарантувати, що жодних родичів або колег по партії, або «ваших» до Генеральної прокуратури влаштовано не буде.

КОСТІН А.Є. Насамперед можу гарантувати, що жоден з моїх родичів в Генеральній прокуратурі працювати не буде. Наскільки мені відомо, ніхто з них і зараз там не працює.

Щодо питань, які порушувалися під час конкурсу на посаду керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, то це стосувалося зовсім інших відносин між народними депутатами та їхніми помічниками-консультантами.

Стосовно членів партій. Ви дуже добре знаєте, що прокуратура відділена від політичного життя, і жоден співробітник прокуратури не може належати до будь-якої політичної партії. Тому відповідь на ваше питання — ϵ закон. Співробітником прокуратури не може бути призначена людина, яка перебуває в політичній партії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Павлюку Максиму Васильовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ПАВЛЮК М.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний Андрію Євгеновичу, користуючись нагодою, хочу вам подякувати за сміливість взяти на себе відповідальність за діяльність органів прокуратури в такі важкі для нашої країни часи. Безумовно, хочу вам подякувати за підтримку ідеї створення та функціонування в системі органів прокуратури військової прокуратури, військової поліції та військової юстиції в цілому.

Скажіть, як ви розумієте ефективність роботи органів прокуратури, яким чином плануєте надавати оцінку діяльності самої системи прокуратури та окремо кожного прокурора?

I наостанок. Поділіться, що ϵ вашою метою на посаді Генерального прокурора?

Дякую за відповіді і бажаю успіхів та сил у подальшій діяльності.

КОСТІН А.Є. Дякую, шановний пане Максиме. Думаю, найкращим результатом діяльності органів прокуратури буде не лише кількість кримінальних проваджень, які завершаться вироками суду й справедливим покаранням злочинців, а й, найголовніше, відчуття справедливості від діяльності всієї правоохоронної системи. І в цьому координуюча роль міцної, але незалежної прокуратури є основоположною.

Тому ще раз хочу сказати, що... Знаєте, не хочу повертатися в минуле і доповідати просто голими цифрами статистики. Питання статистики важливе, але статистика — це лише один із чинників результативності роботи прокуратури. Думаю, успішна робота прокуратури матиме і превентивну функцію, адже потенційний правопорушник, який бачитиме, що кожне кримінальне провадження завершується вироком суду, сім разів подумає перед тим, як скоїти злочин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Залишилося 2 хвилини. Давайте ще одне запитання.

Народний депутат Козир Сергій В'ячеславович, фракція політичної партії «Слуга народу».

КОЗИР С.В., народний депутат України (одномандатний виборчий округ № 184, Херсонська область, політична партія «Слуга народу». Прошу передати слово Олександру Мережку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Олександрович Мережко. Будь ласка.

МЕРЕЖКО О.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний Андрію Євгеновичу! Насамперед ми підтримуємо вашу кандидатуру, оскільки ви маєте відповідний досвід і як юрист-практик, і як голова комітету. Водночає нас цікавить питання, яке набуло розголосу. Яке ваше бачення стосовно САП і призначення прокурора Спеціалізованої антикорупційної прокуратури?

КОСТІН А.Є. Дякую, шановний Олександре, за запитання. Хочу ще раз запевнити всіх, що призначення керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури має бути першочерговим завданням нового Генерального прокурора, і саме того кандидата, який виграв конкурс на цю посаду. До речі, йдеться не лише про керівника, а й про першого заступника керівника САП. Це дуже важливо, щоб центральний орган антикорупційної вертикалі працював з найбільшою ефективністю, особливо у воєнний час, коли суспільство взагалі не сприймає жодного прояву корупції, тим паче у вищих ешелонах влади.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, час, відведений на запитання до кандидата, завершився.

Дякуємо, Андрію Євгеновичу. Займіть своє місце. Поки своє місце, Андрію Євгеновичу.

Слово для співдоповіді надається голові Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності Сергію Костянтиновичу Іонушасу.

Будь ласка, Сергію Костянтиновичу, 3 хвилини.

ІОНУШАС С.К., голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий! Шановні колеги народні депутати! Сьогодні для нашої системи правосуддя важливий кожен день. В умовах війни наша країна вимушена особливо відповідально ставитися до питань відновлення справедливості, невідворотності покарання за вчинені злочини, повноти, об'єктивності проведеного досудового розслідування. Це належна запорука для подальшого притягнення винних осіб до кримінальної відповідальності.

Комітет з питань правоохоронної діяльності сьогодні на своєму засіданні розглянув поданий Президентом України проект Постанови «Про надання згоди на призначення Президентом України Костіна А.Є. на посаду Генерального прокурора» (№ 7593).

Кандидат на посаду під час засідання комітету зупинився на основних напрямах подальшої організації роботи органів прокуратури. Він вважає за необхідне зосередитися на питаннях протидії корупції, запуску функціонування антикорупційних органів, зокрема Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, належного та ефективного розслідування воєнних злочинів та колабораційної діяльності.

Колеги з комітету мали можливість поставити запитання та надати пропозиції Андрію Євгеновичу, а також почути конкретні відповіді щодо подальших кроків у рамках реформ органів прокуратури, зміни підходів та пріоритетів щодо їх функціонування.

З огляду на зазначене, комітет своєю більшістю ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді надати згоду на призначення Костіна Андрія Євгеновича на посаду Генерального прокурора та прийняти відповідний проект постанови.

Від себе особисто хочу додати, що ми разом з Андрієм Євгеновичем працювали над питанням судової реформи в рамках діяльності комітетів та Комісії з питань правової реформи при Президентові України, тому цілком логічним вважаю продовження його роботи як очільника одного з органів правосуддя – прокуратури.

Кандидатура Андрія Євгеновича повністю відповідає вимогам статті 131¹ Конституції України та статті 40 Закону України «Про прокуратуру».

Також хотів би закцентувати увагу майбутнього Генерального прокурора на необхідності глибшої співпраці з міжнародними органами в питаннях розслідування воєнних злочинів, зокрема більш плідної взаємодії з прокурором Міжнародного кримінального суду. Також поза увагою прокурорів не мають залишатися питання координації діяльності системи правоохоронних органів у рамках протидії злочинності, забезпечення ефективної роботи системи органів прокуратури, у тому числі визначення прозорих підстав.

Наприкінці виступу хочу зазначити, Генеральний прокурор має залишатися незалежним у своїй діяльності, керуватися принципами верховенства права,

визнавати життя, здоров'я, честь і гідність людини найвищою цінністю. Генеральний прокурор не лише очільник прокуратури, а й очільник одного з органів правосуддя.

Тож Правосуддя (з великої літери), справедливість, невідворотність покарання та честь — це те, до чого має прагнути кожен і за що має відповідати Генеральний прокурор. Саме це і є запитом суспільства.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України КОРНІЄНКО О.С.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Сергію Костянтиновичу.

Колеги, прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп. По 2 хвилини на виступ.

Загородній Юрій Іванович, «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую. Прошу передати слово народному депутату Мамці Григорію Миколайовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мамка Григорій Миколайович. Будь ласка. Григорію Миколайовичу, ви з місця чи з трибуни?

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! Шановний кандидате! Хочу закцентувати свою увагу на тому, що призначення Генеральним прокурором це не лише зайняття посади, а й велика відповідальність. На його плечі під час воєнного стану лягає все: розкриття, документування і допомога громадянам України на території України, взяття участі і виграння майбутніх процесів на міжнародній арені, тим паче знаємо, скільки міжнародних процесів ми розпочали і де беремо участь. Вірне питання щодо документування фактів, які не втратять і матимуть важливу роль в міжнародних судах, з ними взаємодія. І це все лягає на плечі Генерального прокурора.

Хочемо звернути увагу, що з дня призначення Генеральний прокурор повинен дотримуватися букви і духу закону, а не політичних речей, які озвучувалися попереднім Генеральним прокурором, яка анонсувала, що реформа прокуратури закінчена. Хочу вас розчарувати, вона не закінчилася, триває постійно, а з її проблемами на даний час треба засукати рукава і працювати 24/7, маючи досвід, якщо немає досвіду, вникати, але політика повинна бути вторинною, первинне – професіоналізм.

Ми будемо підтримувати рішення щодо призначення кандидатури Генерального прокурора, але бажаємо, щоб все-таки професіоналізм закінчив вічний

механізм розслідування політичних проваджень на базі Офісу Генерального прокурора.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заремський Максим Валентинович, «Слуга народу». Будь ласка.

ЗАРЕМСЬКИЙ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Олександру Мережку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мережко Олександр Олександрович.

МЕРЕЖКО О.О. Шановні колеги! Я впевнений, що Андрій Євгенович буде на своєму місці як Генеральний прокурор, і можу це стверджувати на підставі досвіду співпраці з ним у Комітеті з питань правової політики, а також у Тристоронній контактній групі. Він довів дуже високий рівень своєї фахової підготовки і показав, що є не лише справжнім висококваліфікованим юристом, а й дипломатом. Переконаний, його робота на посаді Генерального прокурора дасть новий імпульс Генеральній прокуратурі, особливо в напрямі міжнародної діяльності. Нам зараз необхідно обстоювати свої інтереси у міжнародних судах, у Міжнародному кримінальному суді та в інших міжнародних установах. Він займатиметься такими важливими питаннями, як боротьба з воєнними злочинами, злочинами проти людяності й актами геноциду, які вчиняє зараз Російська Федерація. Я впевнений, це найкращий вибір.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрчишин Ярослав Романович, фракція «Голос».

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Хотів би почати з того, чим завершив голова профільного комітету — про політичну і партійну незалежність Генерального прокурора. Ми мали приклад під час конкурсу щодо Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, коли, скажімо, політично заангажованих кандидатів відсіювали. На жаль, у процедурі відбору Генерального прокурора такого немає. Тому, як казали класики, маємо те, що маємо.

Незалежно від прізвища прокурора, який буде обраний сьогодні чи в будьякий час, у нас залишаються ключові виклики і ключові завдання, які, слава Богу, частково сьогодні лунали. Але, якщо ми говоримо про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру, то лише один виклик — призначити переможця

конкурсу, якого, на жаль, не могли призначити майже два роки. Дуже сподіваюся, що це станеться, принаймні, обіцянку ми почули.

Не заважати, не вставляти палки в колеса і не відбирати справи для розгляду залежно від того, належить підозрюваний до більшості чи ні — це завдання Генерального прокурора. Перед законом всі рівні: чи то заступник керівника Офісу Президента, чи будь-який громадянин, чи людина без громадянства.

Наступний момент — це активізація боротьби з колаборантами. Генеральна прокуратура досі не підписала меморандуму з Міністерством юстиції щодо надання інформації. Це треба виправляти якнайшвидше.

Військові злочини. Про це не говорив лише лінивий. Нам надзвичайно важливо зібрати належну кількість даних для перемоги в міжнародному трибуналі проти путінської Росії.

Успіху!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ярославе Романовичу.

Арешонков Володимир Юрійович, «Довіра». Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Шановна президіє! Шановний пане Костін! Депутатська група «Довіра» досить відповідально підходить зараз до процедури призначення Генерального прокурора, і ось чому.

Ми цілком усвідомлюємо, що вже не перший рік або десятиліття в Україні продовжуються пошуки так званої національної ідеї або теоретичних засад тих положень, які мали б об'єднувати нашу країну, нашу націю, сприяти її ефективному розвитку на шляху встановлення саме як правової, свідомої держави.

Мені здається, в цьому контексті сьогодні роль прокурорів як представників надзвичайно поважної правової інституції — Офісу Генерального прокурора — і самого Генерального прокурора важко переоцінити. Ми уважно вивчили матеріали стосовно діяльності Андрія Костіна. Депутатська група «Довіра» вважає, що його професійний досвід, освіта, особливо його діяльність у рамках Комітету з питань правової політики, співпраця з Комітетом з питань правоохоронної діяльності, ефективні пошуки вирішення тих проблемних питань, які стоять сьогодні перед українською правоохоронною системою, — усе це дозволяє йому, як нам видається, бути успішним на посаді Генерального прокурора. Ми йому цього бажаємо, і депутатська група «Довіра» підтримує його і голосуватиме за нього.

Веде засідання Голова Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Фріз Ірина Василівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка. Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Сьогоднішній ранок розпочався з хороших новин. Генерал Марченко повернувся до захисту нашого дорогого Миколаєва, але й досі проти нього відкрита кримінальна справа. Крім того, 16 тисяч бронежилетів, заарештованих у рамках цієї справи, згнили в той час, коли були потрібні нашій армії.

Так само відкрита кримінальна справа проти генерала Павловського, який захищає Україну. Можливо, тому, що це виключно політичні справи?

Знаєте, ми з паном Костіним колеги, майже разом працювали у Тристоронній контактній групі, і чудово знаємо, що свого часу Мінські угоди зупинили повномасштабний наступ. Але й досі відкриті кримінальні справи агентів Кремля навіть проти того, що по Керченській протоці йшли наші моряки, захищаючи наш морський простір. Чому? Можливо, тому, що прокуратура була зосереджена на політичних кримінальних справах?!

Знаєте, попередній Генеральний прокурор якось сказала, що кожен українець має доводити свою невинуватість у суді. А як тоді закріплена в українській Конституції презумпція невинуватості, яка складає основу європейського права?

Тому ще раз хочу зазначити, що наша політична команда з початком повномасштабного вторгнення заявила про єдність, і ми неухильно її дотримуємося. Проте ми утримаємося і не голосуватимемо за кадрові призначення. Це є відповідальність влади. Але насамперед ми хочемо побажати кандидату, який, на жаль, відмовився зустрітися з нашою фракцією, хоча цього вимагає Регламент і європейська практика, щоб поставити запитання і поспілкуватися, дотримуватися закону, пам'ятати про тих зрадників, які першими втекли в дуже багатьох регіонах (прокурори), і підтримувати тих чесних людей, які працюють сьогодні на Україну. Звичайно, вони є і в системі прокуратури...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Цимбалюку Михайлу Михайловичу, фракція «Батьківщина».

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Шановний пане Голово! Шановна президіє! Шановні народні депутати! Шановний Андрію Євгеновичу! Голоси на призначення є, тож команда фракції «Батьківщина» буде вам, без п'ятнадцяти хвилин Генеральному прокурору, бажати успіхів. Перед вами, дійсно, стоять серйозні виклики, і ми щиро бажаємо, щоб ви з ними впоралися.

Насправді, реформа прокуратури не завершена, і про це потрібно відверто казати. Мені імпонує ваш виступ, в якому ви зачепили майже всі серйозні деталі

щодо роботи Офісу Генерального прокурора і особисто Генерального прокурора. Справді, сьогодні військова прокуратура на передовій не має тих повноважень, які повинна була б мати під час воєнного стану. Фракція «Батьківщина» готова підтримати ваші пропозиції, щоб на законодавчому рівні вирішити, чи потрібні на сьогодні прокуратурі додаткові повноваження, бо до них звертаються як військовослужбовці, які є в Збройних Силах України, інших військових формуваннях, так і члени їхніх родин. Необхідно над цим подумати.

Перед вами і новою командою виклик — очолити і стати справді тим керівником, координатором всіх правоохоронних органів (ви сьогодні про це казали), бо координатор, на жаль, в теперішніх умовах потребує бути кращим. Ми бажаємо, щоб ви все-таки звернули увагу на захист особистості та майна наших громадян, тобто на розкриття майнових злочинів і злочинів проти особи.

Виклик щодо Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. З вашою принциповістю ми бажаємо, щоб все-таки цей напрям був значно посилений. Ми бажаємо вам...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від депутатської групи «Відновлення України» пані Тетяна Плачкова. Будь ласка.

ПЛАЧКОВА Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановні колеги! Залишати органи прокуратури без очільника неможливо і в мирний час, тим паче під час війни. Країні потрібно, щоб система прокуратури працювала чітко і злагоджено, захищала інтереси держави і громадянина, забезпечувала законність і правопорядок.

Зрозуміло, найважливішим завданням органів прокуратури сьогодні ϵ розслідування того колосального масиву злочинів, які вчиняються агресором на нашій землі. Саме прокуратура ма ϵ забезпечити доказову базу для майбутнього трибуналу і зробити це бездоганно, адже від цього залежить, наскільки будуть покарані усі військові злочинці, і чи буде це зроблено належним чином.

Без зайвого пафосу можна сказати, що саме цього від прокуратури сьогодні чекає вся країна, кожен громадянин, кожен із нас. Мабуть, перед органами прокуратури за всі 30 років незалежності не було важливішого завдання, тому й потрібен сьогодні такий активний Генеральний прокурор без приставки «в.о.».

Звісно, від майбутнього очільника Генеральної прокуратури ми очікуємо й інших досягнень: щодо реформування цієї системи та руху в європейському напрямі, щодо підвищення якості роботи органів прокуратури. Віримо, в цьому наші з кандидатом на посаду Генерального прокурора погляди співпадають.

Андрія Костіна ми знаємо як досвідченого, фахового керівника правового комітету Верховної Ради, як справжнього спеціаліста, адвоката, людину, яка «хворіє» своєю справою і здатна нести цю серйозну відповідальність.

Тому, колеги, депутатська група «Відновлення України» підтримуватиме кандидатуру Андрія Костіна на посаду Генерального прокурора.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати, у пленарному засіданні Верховної Ради України бере участь Президент України Володимир Олександрович Зеленський. Прошу його привітати (Оплески).

Шановні народні депутати, обговорення питання завершено. Переходимо до прийняття рішення. Прошу зайняти свої робочі місця.

Колеги, відповідно до пункту 25 частини першої статті 85 та частини третьої статті 131 Конституції України ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про надання згоди на призначення Президентом України Костіна А.Є. на посаду Генерального прокурора» (№ 7593) у цілому.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

((3a)) - 299.

Рішення прийнято.

Вітаємо, Андрію Євгеновичу! (Оплески).

Шановні народні депутати! Відповідно до пункту 1 частини другої статті 81 Конституції України народний депутат України Костін Андрій Євгенович написав заяву про складення ним депутатських повноважень, яка зараз знаходиться в мене.

Відповідно до пункту 1 частини другої статті 81 Конституції України ставлю на голосування пропозицію про дострокове припинення повноважень народного депутата України Костіна Андрія Євгеновича у зв'язку з особистою заявою про складення ним депутатських повноважень. Прошу голосувати.

(3a) - 332.

Рішення прийнято (Оплески).

Прошу комітет разом з Апаратом Верховної Ради України оформити постанову за наслідками прийнятого нами рішення.

Дякую, шановні колеги. Переходимо до розгляду питань порядку денного.

Давайте подякуємо Президенту України Володимиру Олександровичу Зеленському (Оплески).

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України КОРНІЄНКО О.С.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо. Андрію Євгеновичу, бажаємо вам успіху на новій посаді і нам всім також.

27

Шановні колеги, перш ніж ми перейдемо до наступних питань порядку денного, у нас ϵ дві об'яви.

Відповідно до статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення у Верховній Раді України дев'ятого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «Український шлях», головою якого обрано народного депутата України Кабанова Олександра Євгеновича. Вітаємо! (Оплески).

Згідно з поданою заявою та відповідно до частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про вихід народного депутата України Бондаря Віктора Васильовича зі складу депутатської групи «Партія «За майбутнє».

Переходимо до розгляду наступного питання порядку денного – призначення судді Конституційного Суду України.

Відповідно до пункту 26 частини першої статті 85, частини другої статті 148 Конституції України, до повноважень Верховної Ради України належить призначення на посади третини складу Конституційного Суду України. Наразі за квотою Верховної Ради України вакантною ϵ одна посада судді Конституційного Суду України.

3 лютого 2021 року Комітет Верховної Ради України з питань правової політики, керуючись Конституцією України, Регламентом Верховної Ради України та Законом України «Про Конституційний Суд України», за результатами конкурсу рекомендував Верховній Раді визначитися шляхом голосування щодо призначення на посаду судді Конституційного Суду України стосовно п'яти кандидатур, внесених депутатськими фракціями та групами.

Шановні народні депутати! Відповідно до статті 208^4 Регламенту Верховної Ради України рекомендації комітету, довідки про результати спеціальної перевірки та інші документи, подані кандидатами на посаду судді Конституційного Суду України, вам були надані.

Регламентом Верховної Ради України передбачений такий порядок розгляду цього питання: доповідь від профільного комітету — до 3 хвилин; виступ кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України (за їх бажанням) — до 3 хвилин; відповіді на запитання народних депутатів — до 6 хвилин (загалом відведено на розгляд цього блоку до 40 хвилин); виступи представників депутатських фракцій і груп — до 16 хвилин (по 2 хвилини кожній); виступи народних депутатів — до 6 хвилин (по 2 хвилини на виступ), і прийняття рішення. Усього тривалість процедури — до 1 години 10 хвилин. Але в мене є підозра, що це відбудеться швидше, тому що не всі кандидати висловили бажання виступати.

Отже, починаємо з оголошення про конфлікт інтересів. У нас ϵ кандидати, які ϵ народними депутатами, — пані Совгиря Ольга Володимирівна та Павленко Юрій Олексійович. Для оголошення про конфлікт інтересів слово надається Юрію Олексійовичу Павленку. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую, пане головуючий. Заявляю про конфлікт інтересів, тому згідно із законом не братиму участі у відповідних голосуваннях.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юрію Олексійовичу.

Совгиря Ольга Володимирівна. Будь ласка.

СОВГИРЯ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Я оголошую про конфлікт інтересів, не братиму участі в голосуванні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Ольго Володимирівно.

Отже, колеги, переходимо до розгляду питання.

До слова для доповіді запрошується член Комітету з питань правової політики Денис Вячеславович Маслов. Будь ласка, 3 хвилини.

МАСЛОВ Д.В. Дякую. Шановна президіє! Шановні колеги народні депутати! Комітет Верховної Ради України з питань правової політики провів роботу і відповідно до вимог законодавства, у тому числі Регламенту, опрацював кандидатури, запропоновані на посаду судді Конституційного Суду.

Відповідно до рішення Комітету з питань правової політики від 16 грудня 2020 року (протокол № 43) встановлено відповідність усіх кандидатів, які виявили бажання обійняти посаду судді Конституційного Суду України згідно з поданими ними документами, вимогами, встановленими Конституцією України та Законом України «Про Конституційний Суд України».

За результатами вивчення документів і відомостей, наданих кандидатами на посаду судді Конституційного Суду України, та проведення з ними співбесід, відповідно до статті 148 Конституції України, статті 12 Закону України «Про Конституційний Суд України», частини шостої статті 208⁴ Регламенту Верховної Ради України Комітет з питань правової політики на своєму засіданні 3 лютого 2021 року (протокол №46) вирішив рекомендувати Верховній Раді України визначитися шляхом голосування щодо призначення на посаду судді Конституційного Суду України Совгирі Ольги Володимирівни.

Відповідно до зазначеного рішення і протоколу комітету вирішено рекомендувати Верховній Раді України визначитися шляхом голосування щодо призначення Журавльова Дмитра Володимировича на посаду судді Конституційного Суду України.

Відповідно до зазначеного рішення комітету було вирішено рекомендувати Верховній Раді України визначитися шляхом голосування щодо

призначення Сірого Миколи Івановича на посаду судді Конституційного Суду України.

Відповідно до згаданого рішення було вирішено рекомендувати Верховній Раді України визначитися шляхом голосування щодо призначення Павленка Юрія Олексійовича на посаду судді Конституційного Суду України.

Відповідно до згаданого рішення було вирішено рекомендувати Верховній Раді України визначитися шляхом голосування щодо призначення Боднар-Петровської Ольги Борисівни на посаду судді Конституційного Суду України.

Колеги, всім кандидатам бажаю успіху в процедурі голосування, а найдостойнішому кандидату – плідної праці на посаді судді Конституційного Суду. Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати! До мене з листом звернулася кандидат на посаду судді Конституційного Суду України Боднар-Петровська Ольга Борисівна щодо розгляду її кандидатури на пленарному засіданні за її відсутності. Тому розглядатимемо відповідно до затвердженого нами регламенту.

Шановні народні депутати, слово надається кандидату на посаду судді Конституційного Суду України Журавльову Дмитру Володимировичу.

Журавльов Дмитро Володимирович. Будь ласка, до 3 хвилин.

ЖУРАВЛЬОВ Д.В., кандидат на посаду судді Конституційного Суду України. Шановні народні депутати! Шановна президіє! Сьогодні вкрай важлива і хвилююча для мене подія — бути присутнім у цьому залі, стояти на цій трибуні у статусі кандидата на посаду судді Конституційного Суду України. Це честь для мене і відповідальність.

Я чітко усвідомлюю, щоб мати моральне право на балотування на посаду судді Конституційного Суду України, необхідний чималий досвід правника з визнаним рівнем компетентності та високі моральні якості.

У мене 29 років юридичного стажу роботи, я доктор юридичних наук, професор, маю почесне звання заслуженого юриста України і з першого дня роботи за фахом правника я вірний Конституції України та принципу верховенства права. Лише це завжди керувало моєю діяльністю і впливало на мої рішення.

Бути суддею Конституційного Суду України — грандіозна відповідальність. І, якщо мені випаде така нагода, я доводитиму щоденною працею, що Конституційний Суд України повноцінно виконує свої функції, захищаючи права та свободи кожного громадянина, бо сьогодні саме на Конституційний Суд націлені погляди наших міжнародних партнерів, до нього спрямовані звернення громадян України.

Запевняю, що на посаді судді Конституційного Суду України я виконуватиму свою роботу без упереджень, нівелюючи власні політичні, релігійні, суспільні вподобання, працюватиму виключно по совісті, відповідно до кожної літери кожної статті Конституції. Впевнений, мені як людині, що пропрацювала на практичній правовій та науковій роботі багато років, вистачить для цього досвіду, навиків і знань.

Прошу вас, шановні народні депутати, незалежно від приналежності до партій чи груп, позафракційності, підтримати мене, обравши суддею Конституційного Суду України. Я виправдаю вашу довіру.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України КОРНІЄНКО О.С.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Прошу записатися на запитання -1 хвилина та на відповідь -2 хвилини. Виступ з місця.

Павленко Ростислав Миколайович, «Європейська солідарність». Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово пані Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановний колего! Як ви знаєте, Конституція України гарантує кожному українцю свободу слова. І воєнний стан не є перешкоджанням для свободи слова, демократії — базових цінностей, зафіксованих у ній.

Водночас під егідою воєнного стану, хтось у владі, ми досі не можемо з'ясувати, хто, виключив із системи цифрового мовлення Т2 і не надав слоту в так званому єдиному телемарафоні, трьом патріотичним, проукраїнським каналам — «Еспресо TV», «Прямий» і «5 канал», до яких немає жодних питань ані в українських судах, ані в інших органах, які мали б визначити, чи є там порушення.

Як ви вважаєте, як Конституційний Суд в цих умовах має захистити базове право громадян на свободу слова і право журналістів на професію?

ЖУРАВЛЬОВ Д.В. Дякую за запитання. Я вважаю, що Конституція України — це найвищий правовий акт, якому повинні підпорядковуватися усі. У разі обрання мене суддею Конституційного Суду, мої рішення ґрунтуватимуться саме на Конституції України, на принципах верховенства права. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герус Андрій Михайлович, «Слуга народу».

ГЕРУС А.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Федору Веніславському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Федоре Володимировичу.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Шановний пане кандидате на посаду судді Конституційного Суду України, скажіть, будь ласка, яким чином ви забезпечуватимете незалежність у діяльності Конституційного Суду України загалом і свою особисту незалежність зокрема, скажімо, від того оточення, яке ви мали раніше? Дякую.

ЖУРАВЛЬОВ Д.В. Дякую за запитання. Не зовсім зрозуміло, про яке оточення йдеться. У мене суто порядні і фахові колеги і друзі. Тому працюватиму по совісті і за принципом верховенства права.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марія Іонова, «Європейська солідарність». Будь ласка.

IOHOBA M.M., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановний пане кандидате! Хотілося б почути ваших відповідей по суті, а не лише, знаєте, таких ідеологічно правильних. Ми не на комсомольських зборах.

Конституційний Суд розпустив попередню Верховну Раду, вірніше, визнав конституційним указ пана Зеленського на основі того, що начебто не було підтверджено існування коаліції.

Щойно відбулося знакове голосування за нового Генерального прокурора, і так звана монобільшість дала за це 220 голосів. Інформую, що монобільшості тут давно немає, тому що «Слуга народу» (монобільшість) дає не більше 220 голосів за всі голосування.

Чи готовий Конституційний Суд розглянути необхідність розпуску цього парламенту на підставі того, що монобільшості вже немає або, що має бути створена нова коаліція?

Дякую.

ЖУРАВЛЬОВ Д.В. Дякую за запитання. Я вважаю, що будь-яке подання, направлене до Конституційного Суду України, повинно бути розглянуте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Олександрович Разумков. Будь ласка. Дмитре Олександровичу, ваше запитання.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Багато дискусій сьогодні триває щодо подвійного громадянства. Від близько 100 народних депутатів України було звернення до Конституційного Суду щодо цього.

Скажіть, будь ласка, як ви розцінюєте формулювання, виписане в Конституції України про єдине громадянство? Чи може громадянин України мати декілька громадянств, і чи вважаєте ви це правильним?

Дякую.

ЖУРАВЛЬОВ Д.В. Дякую за запитання. Якщо буде відповідне подання щодо трактування чи тлумачення Конституції України, і я працюватиму безпосередньо суддею Конституційного Суду, думаю, ми його розглянемо відповідно до вимог Конституції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна Геращенко. Втретє.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Знаєте, як правник з правником дуже цікаво з вами зараз спілкуватися.

Хочу зазначити, що ряд законопроектів, які знаходяться сьогодні на експертизі Венеціанської комісії, зокрема й так званий закон про олігархів, який насправді також спрямований на те, щоб зробити з Ради національної безпеки і оборони України, яка, до речі, ϵ неконституційним органом, ну, такий найвищий інститут у країні, який буде «карать и миловать», і ці закони вже імплементуються, не маючи відповідних висновків.

Як на вашу думку як конституціоналіста, Верховна Рада України має працювати з висновками Венеціанської комісії до тих законопроектів і законів, які ϵ контраверсійними, у тому числі враховуючи рух України до Європейського Союзу?

Дякую.

ЖУРАВЛЬОВ Д.В. Дякую за запитання. Ну, я не можу відповідати за політичні рішення, які прийматиме Верховна Рада. Але, вважаю, такі рішення повинні прийматися у спосіб і відповідно до Конституції України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Дмитре Володимировичу.

Слово надається наступному кандидату на посаду судді Конституційного Суду України Павленку Юрію Олексійовичу. Будь ласка, 3 хвилини.

ПАВЛЕНКО Ю.О., кандидат на посаду судді Конституційного Суду України. Шановний пане головуючий! Шановні колеги! Шановні громадяни! Ще раз хочу подякувати профільному комітету за підтримку моєї кандидатури, а також усім колегам, присутнім у цьому залі, які під час попередніх розглядів на засіданнях підтримували мою кандидатуру на посаду судді Конституційного Суду України. Переконаний, на цій посаді я чесно і відповідально виконуватиму і виконував би свій обов'язок і ті повноваження, які передбачені для судді Конституційного Суду.

З початку конкурсу відбулося багато подій, змінилася країна, яка у війні, і сьогодні роль, місце і завдання Конституційного Суду зростають, як ніколи. Як забезпечити верховенство Конституції, верховенство права, як дотримуватися принципів і цінностей демократії та свободи слова, як захистити права людини — ці завдання, як ніколи, є актуальними для країни, насамперед для Конституційного Суду України в умовах воєнного стану. Не менш актуальними вони будуть і після нашої перемоги, коли відновлюватиметься повноцінне, нормальне життя і права людини будуть на першому місці з точки зору їхнього захисту від можливого навіть свавілля тих чи інших органів влади.

Водночас, враховуючи сьогоднішні обставини, і з тим, аби не порушувати обмеження, встановлені законом для тих, хто балотується на посаду судді Конституційного Суду, з цієї трибуни заявляю про зняття своєї кандидатури з розгляду на посаду судді Конституційного Суду України. Прошу пана головуючого не ставити на голосування моєї кандидатури. Думаю, сьогодні буде прийнято рішення Верховної Ради щодо обрання судді Конституційного Суду, бо треба забезпечити повноцінну роботу цього надважливого органу країни. Сподіваюся, особа, яка сьогодні буде обрана суддею Конституційного Суду, її професійні й моральні якості не дадуть порушувати основні цінності, на яких має ґрунтуватися робота судді і Конституційного Суду, — демократію, права людини, верховенство права, свободу слова, і ніякі політичні підстави чи політична доцільність не змінять її головного завдання — забезпечити верховенство Конституції в Україні.

Пані Ольго, бажаю вам успіху. Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юрію Олексійовичу.

Слово надається кандидату на посаду судді Конституційного Суду України Сірому Миколі Івановичу.

Будь ласка, Миколо Івановичу.

СІРИЙ М.І., кандидат на посаду судді Конституційного Суду України. Дякую президії, дякую народним депутатам за можливість виступити. Насамперед я хотів би подякувати фракції, яка на першому етапі подання підтримала мою кандидатуру. Також я хотів би подякувати народним депутата, які під час минулого голосування, бо конкурс продовжується, віддали голоси за мене.

На ниві юриспруденції, на ниві проблем судової реформи я працюю з листопада 1987 року і до цього часу. Працюючи в Інституті держави і права імені В.М. Корецького НАН України, я намагався не лише бути чистим науковцем, а й представляв свої позиції суспільству, зокрема на таких досить великих інформаційних ресурсах як «Дзеркало тижня», Радіо Свобода та інших, щодо всіх актуальних питань, з якими стикалася країна, і мені не соромно за ці позиції.

У 2015 році я брав участь у конкурсі на посаду Директора Національного антикорупційного бюро України, в якому став фіналістом, мав честь отримати підтримку незалежної комісії.

З початку широкомасштабної агресії я не скористався своїм правом науковця Національної академії наук України аби не бути долученим до захисту країни, прибув до військової частини, був мобілізований до лав Збройних Сил України і ніс військову службу майже п'ять місяців у 130-у батальйоні територіальної оборони міста Києва.

З перших днів агресії стало зрозуміло, що вона дуже брудна і пов'язана з воєнними злочинами. Тому, починаючи з квітня, я досить активно оббивав різні пороги і нарешті мені вдалося переконати, що потрібно створити відповідний центр з дослідження воєнних злочинів. І такий центр створений при Інституті держави і права імені В.М. Корецького НАН України, директором якого я є.

І останнє. Наш народ тримає оборону на фронті і сьогодні надзвичайно важливо мати фахову оборону на юридичному фронті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, Миколо Івановичу.

Шановні колеги, прошу народних депутатів записатися на запитання до кандидата. На це відводиться до 6 хвилин.

Андрій Михайлович Герус, «Слуга народу». Будь ласка.

ГЕРУС А.М. Традиційно прошу передати слово Федору Веніславському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федір Володимирович Веніславський.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Шановний кандидате на посаду судді Конституційного Суду України! Скажіть, будь ласка, як ви вважаєте, яким чином в діяльності цього органу конституційного судочинства має забезпечуватися чи, вірніше, мають використовуватися рішення Європейського суду з прав людини? Яке вони мають значення для ухвалення рішень Конституційним Судом?

Дякую.

СІРИЙ М.І. Наша країна надзвичайно активно інтегрується в європейський простір, тому з кожним кроком цієї інтеграції ми взаємозалежні з тими інституціями, які визначають правову логіку життя Європейського Союзу.

З формально-юридичної точки зору Україна, і це закріплено законом, зобов'язана виконувати рішення Європейського суду з прав людини. Разом з тим з точки зору розуміння глибини права, кожна незалежна держава, в тому числі й члени Європейського Союзу, продовжують дискусії навколо тих проблем, які розглядаються і розв'язуються в Європейському суді з прав людини.

Переконаний, що рівень України в цій конституційній дискусії, безперечно, має підвищуватися. І, якщо мені доведеться це робити, я докладатиму максимум зусиль.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Антон Олексійович Швачко, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ШВАЧКО А.О., член Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Ковальчуку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ковальчук. Будь ласка.

КОВАЛЬЧУК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Чи погоджуєтеся ви або яка ваша позиція щодо останніх чи крайніх, надзвичайно скандальних, рішень Конституційного Суду?

Дякую.

СІРИЙ М.І. Мені складно відповісти конкретно на ваше неконкретне запитання, тому що ви сказали, що йдеться про якісь останні чи крайні рішення Конституційного Суду. Але ви торкнулися надзвичайно серйозної проблеми – остаточності рішення Конституційного Суду. З формально-юридичної, конституційно-правової точки зору рішення Конституційного Суду ϵ остаточним. Але мені приємно, що ми переконуємося в тому, що все-таки остаточною позицією

 ϵ позиція українського народу. Якщо український народ активно реагу ϵ , в тому числі на певні рішення Конституційного Суду, то кожна держава знаходить у собі можливості відреагувати на цю позицію народу і це абсолютно правильно. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, завершальне запитання.

Славицька Антоніна Керимівна, фракція «Опозиційна платформа — «За життя», перепрошую, група «Відновлення України».

СЛАВИЦЬКА А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Депутатська група «Відновлення України». Шановний пане кандидате, можливо, вам відомо, що в рамках реформи Конституційного Суду зараз триває дискусія щодо того, щоб кандидатів на посаду судді Конституційного Суду для суб'єктів формування цього органу надавали іноземні експерти з переважним правом голосу. Ну, взагалі така модель у нас зараз інтегрується в багато сфер у судовій реформі. Яке ваше ставлення до цього?

СІРИЙ М.І. З цього приводу в мене вже понад 30 років одне ставлення, і воно не змінилося. Якщо Україна є суверенною державою, то всі питання, віднесені до компетенції суверенності, вирішуються самою державою. Разом з тим, сучасна держава, а Україна є сучасною державою, має жити в тісному зв'язку з демократичним світом. Ми маємо чути світ, а світ повинен чути нас, і в такій взаємодії завжди народжуються найкращі рішення. Я глибоко переконаний, що саме таку платформу ми маємо класти в основу пошуку найкращих рішень для нашої країни.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, Миколо Івановичу. Будь ласка, займіть своє місце.

Шановні народні депутати, слово надається кандидату на посаду судді Конституційного Суду України Ользі Володимирівні Совгирі (Оплески).

СОВГИРЯ О.В., кандидат на посаду судді Конституційного Суду України. Добрий день, шановні колеги! З набуттям незалежності Україна підтвердила прагнення розвивати і зміцнювати свій статус як демократичної соціальної правової держави, в якій людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються найвищою соціальною цінністю. Надалі це прагнення знайшло відображення в Конституції України, прийнятій у 1996 році.

Конституційному Суду завжди відводилася особлива роль у досягненні та реалізації зазначених цінностей. Усе моє професійне життя, передусім як науковця, було нерозривно пов'язано саме із конституційним правом, конституційною юрисдикцією та діяльністю Конституційного Суду.

На цей час я доктор юридичних наук і професор кафедри конституційного права Інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Також я народний депутат, заступниця голови Комітету з питань правової політики та голова підкомітету з питань політичної реформи та конституційного права. До обрання народним депутатом я також входила до складу Науково-консультативної ради Конституційного Суду України.

Мій доробок у сфері конституційного права становить понад 120 наукових та навчальних праць, переважна більшість яких пов'язана з питаннями саме конституційної доктрини та конституційної юрисдикції.

Також я ϵ авторкою та співавторкою навчальних посібників з конституційного права, які перевидані вже багато разів, та автором першого в Україні навчального посібника з конституційно-процесуального права.

Я пишаюся тим, що значна частина студентів юридичних факультетів закладів вищої освіти вивчає конституційне право за моїми підручниками. Для мене це велика честь і водночає відповідальність, а також стимул для постійного професійного розвитку.

У жовтні 2019 року я була обрана парламентом постійним представником Верховної Ради України в Конституційному Суді України. Ці обов'язки я маю честь виконувати й дотепер. Призначення мене на посаду постійного представника я вважаю високим професійним досягненням, адже виконання цих обов'язків дає мені можливість долучитися до розбудови ефективної конституційної юрисдикції не лише в якості науковця, а й практика.

Отже, я твердо переконана, що мій теоретичний досвід роботи як науковця та практичний досвід як народного депутата і постійного представника Верховної Ради України в Конституційному Суді України дасть змогу зробити значний внесок у подальший розвиток Конституційного Суду. Вважаю, що Конституційний Суд здатен бути гарантом забезпечення верховенства Конституції виключно за умови, коли він здійснює не просто конституційне судочинство, а конституційне правосуддя.

Тому прошу підтримати моє прагнення долучитися до роботи Конституційного Суду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ольго Володимирівно.

Прошу народних депутатів України записатися на запитання до кандидатки. На це відводиться до 6 хвилин.

Народний депутат Гнатенко Валерій Сергійович, «Відновлення України». Будь ласка.

ГНАТЕНКО В.С., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 49, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую, шановний головуючий. Шановна кандидатко Ольго Володимирівно! Не будемо приховувати, що

репутація Конституційного Суду в останні роки була дещо неоднозначною. Деякі рішення суду щодо важливих для суспільства питань викликали резонанс і навіть збурення в суспільстві.

Скажіть, будь ласка, яким ви бачите майбутнє Конституційного Суду, зокрема у руслі його запланованого реформування? Наскільки сильно ми повинні все змінити в нашій діяльності? Чи, може, із судом все нормально, а питання лише в людях, які туди будуть заходити в якості суддів?

Дякую.

СОВГИРЯ О.В. Дякую за запитання. Майбутнє Конституційного Суду я бачу в прозорих процедурах його діяльності. Робочою групою під моїм головуванням був підготовлений проект Закону «Про конституційну процедуру», який, сподіваюся, найближчим часом буде внесений на розгляд парламенту.

Саме в цьому законопроекті передбачений прозорий спосіб формування порядку денного Конституційного Суду, ведення реєстру актів Конституційного Суду, що дуже важливо, заходи і процедура дисциплінарної відповідальності. Удосконалюється процедура розгляду конституційних скарг, які є основними інструментами захисту конституційних прав фізичних та юридичних осіб в Конституційному Суді. Це досить об'ємний документ. По суті, він є кодексом Конституційного судочинства. І я дуже прошу парламент, за умови розгляду, обов'язково його підтримати. Тому що законодавство щодо Конституційного Суду має бути досконалим, має регулювати кожен етап конституційного провадження. Воно має бути чітким, зрозумілим, виключати будь-які можливості зловживання з боку будь-кого.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ольго Володимирівно.

Слово надається Морозу Володимиру Вікторовичу, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

MOPO3 В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 59, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа—За життя»). Прошу передати слово Славицькій Антоніні Керимівні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Славицька Антоніна Керимівна. Будь ласка.

СЛАВИЦЬКА А.К. Шановна пані Ольго, моє запитання є продовженням запитання колеги, яке він озвучив.

На адресу Конституційного Суду ϵ різні дорікання, і мо ϵ особисте — це строки розгляду конституційного провадження. У нас ϵ хрестоматійні приклади. Наприклад Закон України «Про очищення влади». Європейський суд вже сказав сво ϵ слово, вже закінчуються обмежувальні люстраційні заходи, а Конституційний Суд все ніяк не може прийняти рішення по суті. Які першочергові кроки

ви бачите, щоб удосконалити і зробити ефективною процедуру здійснення конституційного провадження?

Дякую.

СОВГИРЯ О.В. Дякую за запитання. Насамперед хочу сказати, що, на жаль, Конституційний Суд України не унікальний у цій частині. Багато європейських судів також розглядають справи протягом тривалого періоду. Звичайно, це ненормально, я з вами погоджуюся. Саме тому механізми розгляду конституційних подань і конституційних скарг вчасно передбачені в проекті Закону «Про конституційну процедуру» — через формування порядку денного, щоб не було так, як зараз, коли одні справи потрапляють до порядку денного постійно, а інші, як ви кажете (закон про люстрацію), взагалі не потрапляють, і, звичайно, через відповідальність судді-доповідача, який повинен вчасно готувати та надавати матеріали справи. І якщо в нерозгляді справи міститимуться ознаки зловживання, це може бути підставою для початку дисциплінарного провадження.

На мою думку, ось такий комплекс заходів має ефективно спрацювати. Принаймні, це працює в тих державах, де конституційна юстиція є успішною.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народна депутатка України Савченко Ольга Станіславівна, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

САВЧЕНКО О.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Ігорю Фрісу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Фріс. Будь ласка.

ФРІС І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, Ольго Володимирівно! Знаєте, непоодинокі запитання чуємо щодо того, чи готові судді пожертвувати частину своєї великої заробітної плати на потреби Збройних Сил України. Скажіть, будь ласка, якщо ми проголосуємо за вашу кандидатуру, чи готові ви частину своєї заробітної плати передати на потреби Збройних Сил України на потребу наших військових?

Дякую.

СОВГИРЯ О.В. Дякую за запитання. Так, дійсно, судді Конституційного Суду отримують досить високу заробітну плату і, я вважаю, її потрібно зменшити.

Стосовно моєї потенційної заробітної плати, то, я вважаю, це справедливо. Якщо парламент мене підтримає, перераховуватиму значну частину заробітної плати судді Конституційного Суду на потреби Збройних Сил України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ольго Володимирівно.

Залишилася 1 хвилина. Давайте ще Цабаль Володимир Володимирович, фракція політичної партії «Голос», і після цього будемо...

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Юрчишину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрчишин Ярослав Романович. Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р. Дуже коротке запитання. Будь ласка, поясніть, як ви трактуєте положення статті 11 профільного закону, що кандидат на момент призначення на посаду судді Конституційного Суду не може мати представницького мандату.

Дякую.

СОВГИРЯ О.В. Дякую за запитання. Перше. У профільному законі виписано не таке формулювання. Там ідеться про те, що особа не повинна мати мандату не на момент, а на день її призначення.

Друге. Ось моя заява про припинення повноважень народного депутата України. Вона датована вчорашнім днем і зареєстрована в Апараті Верховної Ради України. Я проситиму парламент, у випадку обрання, проголосувати її невідкладно.

А взагалі ϵ колізія між Конституцією України та Законом України «Про Конституційний Суд України», і за правилами під час вирішення колізій завжди застосовуються норми Конституції України. Так було, так ϵ , сподіваюся, так завжди й буде.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ольго Володимирівно.

Шановні народні депутати, прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп. Нагадую, на виступ відводиться 2 хвилини.

Слово надається Володіній Дар'ї Артемівні, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ВОЛОДІНА Д.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Федору Веніславському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Веніславський Федір Володимирович.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Сьогодні ми маємо вирішити досить важливе завдання — заповнення вакантної посади судді Конституційного Суду України від Верховної Ради України.

Ми послухали виступи всіх кандидатів, яких рекомендували депутатські фракції та групи на цю посаду і які пройшли процедуру відкритого, прозорого конкурсу, що визначається відповідно до чинного законодавства України — законів України «Про Регламент Верховної Ради України» і «Про комітети Верховної Ради України».

Ця процедура повністю відповідає Конституції України. За результатами проведення відкритого конкурсу ми маємо кількох кандидатів, яких сьогодні заслухали. Безперечно, всі кандидати, представлені Верховній Раді, мають право і гідні бути суддями Конституційного Суду України з огляду на їхнє попереднє життя, їхній життєвий, особливо професійний, досвід, де вони продемонстрували дуже гарні здобутки.

Разом з тим політична партія «Слуга народу» висунула представника нашої політичної сили — Совгирю Ольгу Володимирівну. Ольга Володимирівна є знаним в Україні і за її межами фахівцем в галузі конституційного права, що є одним з визначальних, на моє переконання, під час ухвалення рішення щодо голосування за ту чи іншу кандидатуру. Тому що саме блискучі знання, блискучий досвід у галузі конституційного права дозволяють нам з вами бути переконаними, що Ольга Володимирівна гідно виконуватиме функції судді Конституційного Суду України.

За час її роботи в якості постійного представника Верховної Ради України у Конституційному Суді України я як представник Президента у Конституційному Суді України дуже часто спостерігав блискучі, системні, глибоко обґрунтовані виступи, які, беззаперечно, потім бралися до уваги Конституційним Судом під час вирішення справ. Тому на посаді судді Конституційного Суду України Ольга Володимирівна гідно виконуватиме свої обов'язки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Федоре Володимировичу.

Слово надається народному депутату України Юрчишину Ярославу Романовичу, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р. Я не буду аналізувати персональні характеристики жодного кандидата. Насправді, дуже прикро, коли ми спочатку не вирішуємо системних потреб — це прийняття проекту Закону «Про конституційну процедуру», одним з ініціаторів якого є пані Совгиря, і вже на основі зміненого підходу не обираємо адекватно суддю Конституційного Суду. Тобто ми стаємо на ті самі граблі, що й раніше.

Наступне. Дякую за цитату з профільного закону. Але там чітко виписано, що на день призначення не можна мати представницького мандату. Якщо ми порушуємо закон у момент призначення, що ми можемо очікувати від Конституційного Суду?

Ну, і дуже добре сказав попередній виступаючий — представник вашої політичної команди. Відповідь на запитання щодо політичної нейтральності дали самі представники цієї команди.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Крульку Івану Івановичу, фракція «Батьківшина».

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Зараз Верховна Рада розглядає, на мою думку, надзвичайно важливе питання. Ідеться про представника від парламенту до складу Конституційного Суду України.

Для команди «Батьківщини» Конституційний Суд як єдиний орган конституційної юрисдикції є надзвичайно важливою інституцією в Україні. Це єдиний орган, який може визнавати закони неконституційними. Це єдиний орган, який надає офіційне тлумачення Конституції і законам України. І саме через те, ми вважаємо, кандидатурою на посаду судді Конституційного Суду, підтриманою парламентом, насамперед має бути високофаховий юрист, позбавлений будьяких політичних уподобань, здатний приймати такі рішення, які, можливо, навіть не подобаються комусь у керівництві держави.

Але Конституційний Суд мусить завжди займати принципову позицію. І для нас, зокрема, було дуже дивним, коли Конституційний Суд в абсолютно зрозумілих питаннях (він мав визнавати неконституційним, наприклад, процедуру прийняття закону про землю), по суті, був заблокований.

Тому фракція «Батьківщина» вважає, що Конституційний Суд мусить працювати незалежно, без будь-якого тиску з боку державних органів виносити рішення, які є конституційними і які посилюють розуміння того, що ж було виписано в Конституції України.

Фракція «Батьківщина», безумовно, братиме участь у голосуванні і в рейтинговому голосуванні за кандидатів. І я хотів би побажати суддям Конституційного Суду тримати дійсно високу планку єдиного органу конституційної юрисдикції, який не боятиметься визнавати неконституційними ті закони, які не відповідають Конституції.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Павленку Ростиславу Миколайовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ПАВЛЕНКО Р.М. Прошу передати слово Іванні Климпуш-Цинцадзе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе. Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Шановні колеги! Шановний пане Голово! Ми місяць тому тішилися, плескали в долоні, коли ось цей прапор Європейського Союзу у зв'язку з наданням нам кандидатського статусу був внесений у Верховну Раду України. Хочу нагадати вам, колеги, що коли Європейська рада ухвалювала це рішення, то однією з вимог і умов початку перемовин щодо членства України в Європейському Союзі став пункт щодо ухвалення та впровадження законодавства стосовно процедури відбору суддів Конституційного Суду України, включаючи процес попереднього відбору на основі оцінки їх доброчесності та професійних навичок відповідно до рекомендацій Венеціанської комісії.

У мене, колеги, до нас запитання. Чому сьогодні, до того як прийняли зміни до Закону «Про Конституційний Суд України», до правил відбору, до залучення міжнародних партнерів для перевірки доброчесності, моральності, нейтральності потенційних кандидатів на посаду судді Конституційного Суду, ми в авральному порядку, попри всю нашу повагу до кожного кандидата на посаду судді Конституційного Суду від Верховної Ради України, розглядаємо це питання. Думаю, саме тому, і про це йшлося у виступах моїх колег, що ми сумніваємося в потенційній політичній нейтральності нової кандидатури, яка буде сьогодні проголосована.

Тому, колеги, я просила б серйозно, без маніпуляцій, ставитися до тих завдань, які ми отримали як країна-кандидат, і почати нарешті працювати над тими завданнями і умовами для того, щоб розпочати перемовини щодо членства України в Європейському Союзі. Досить цієї імітації.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Славицькій Антоніні Керимівні, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

СЛАВИЦЬКА А.К. Прошу передати слово колезі Володимиру Морозу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Мороз. Будь ласка.

MOPO3 В.В. Шановні колеги! Діяльність Конституційного Суду України є невідмінною частиною системи стримань і противаг. Останніми роками його робота супроводжувалася медійними скандалами щодо тлумачення норм Основного Закону, а також незрозумілою поведінкою окремих суддів. Фактично

Конституційний Суд був дезорієнтований і перестав відігравати свою надважливу роль у державі.

Що в цій ситуації може зробити український парламент? Першочергове завдання Верховної Ради — заповнити свою квоту із шести суддів Конституційного Суду доброчесними, професійними і гідними людьми. Нагадаю, що у лютому 2021 року ми разом призначили правника і справжнього технократа Віктора Кичуна. Можна вважати цей вибір успішним. Але за нами лишилася ще одна вакансія. І у випадку з кандидатурою Ольги Совгирі результат, думаю, буде не гірший.

Обговорення нашої колеги як майбутньої судді конституційної Феміди, розпочалося не вчора і навіть не у цьому році. Можна вважати, що своєрідні оглядини вона пройшла успішно.

Депутатська група «Відновлення України» підтримує призначення Ольги Совгирі суддею Конституційного Суду України. Ми усвідомлюємо, з якими настановами пані Ольга займе свою нову посаду, адже вона у своєму комітеті займалася безпосередньо питаннями політичної реформи та конституційного права. Також ми добре пам'ятаємо, скільки було зроблено нею у складі робочої групи з питань врегулювання конституційної кризи. Тож щиро бажаємо успіху в довіреній їй роботі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили виступи від депутатських фракцій і груп. У нас ще залишилися виступи народних депутатів – до 6 хвилин.

Прошу народних депутатів записатися на виступи, і після цього переходимо до рейтингового голосування.

Михайлюк Галина Олегівна, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

МИХАЙЛЮК Г.О. Прошу передати слово народному депутату Максиму Дирдіну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Дирдін. Будь ласка.

ДИРДІН М.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 132, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, вважаю, що така важлива посада, як суддя Конституційного Суду України, на сьогодні актуальна, і ми голосуватимемо за кандидатів.

Закликаю всіх обрати сьогодні достойного кандидата на цю посаду, адже великі виклики стоять перед Конституційним Судом, і він має вже запрацювати, працювати ефективно на благо України та українського народу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Дануці Олександру Анатолійовичу, фракція «Слуга народу».

ДАНУЦА О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 99, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Безумовна підтримка кандидатури Ольги Совгирі. Наразі прошу передати слово Федору Веніславському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федір Веніславський. Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Сьогодні під час виступів представників депутатських фракцій і груп, народних депутатів України лунало досить багато різних оціночних суджень з приводу того, яким чином можна забезпечити максимальну незалежність і неупередженість Конституційного Суду України. Хочу сказати, що відповідь на це запитання криється насамперед у попередній діяльності того чи іншого кандидата на посаду судді Конституційного Суду і залежатиме від того, яким чином кандидат відстоював свою точку зору.

Кандидат від політичної партії «Слуга народу», яку ми рекомендували у повній відповідності до вимог чинного закону, — Совгиря Ольга Володимирівна своєю діяльністю на посаді постійного представника Верховної Ради України у Конституційному Суді України продемонструвала максимальну незалежність, неупередженість у своїй діяльності, відстоювала у Конституційному Суді України закони, за які голосували представники різних політичних сил. Вона жодного разу не демонструвала якусь свою політичну упередженість. Відкрию велику таємницю, що навіть, коли відбувалися обговорення тих чи інших законопроектів на рівні депутатської фракції партії «Слуга народу», Ольга Володимирівна дуже суворо і чітко контролювала ці законопроекти на предмет відповідності Конституції. І якщо в неї були сумніви в тому, що законопроект, який пропонується до розгляду сумнівноконституційний, вона відверто це зазначала. Тому казати про якусь заангажованість, упередженість кандидата від політичної партії «Слуга народу» точно немає жодних підстав.

Переконаний, саме Совгиря Ольга Володимирівна гідно представлятиме Верховну Раду України, яка може її делегувати. Закликаю всіх підтримати це рішення. Політична партія «Слуга народу», я впевнений, голосуватиме за.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герасимов Артур Володимирович, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ірині Володимирівні Геращенко.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги! Кандидатка на посаду судді Конституційного Суду сьогодні мала зустріч з нашою фракцією, і це був важливий діалог про інституції, принципи і цінності, не про персоналії. Зараз ми хочемо говорити саме про принципи і цінності.

Хочу нагадати, що Конституційний Суд розпустив попередній парламент восьмого скликання на підставі указу Президента Зеленського, який базувався, що це була начебто політична доцільність, вимога часу, і не було доведено наявності 226 учасників коаліції. Так ось, уже, мабуть, рік у цьому залі немає жодного голосування, яке показало б 226 голосів монобільшості, яка сформувала сьогодні всю повноту влади в парламенті. Навіть сьогодні, коли відбувалися такі принципові для влади голосування, як за нового Генерального прокурора, фракція монобільшості дала лише 220 голосів, при тому, що налічує понад 240 голосів. А, отже, це означає, що в нинішньому парламенті немає ніякої монобільшості. Чи означає це, що, якщо Конституційний Суд настільки принциповий, він мав би розпустити цей парламент відразу після закінчення воєнного стану?

Конституція України визначає ключові цінності, на яких базуються основи демократичної держави. Безумовно, свобода слова, демократія, право журналістів на професію є одним із визначних принципів і цінностей. Зверніть увагу, кандидатка на посаду судді Конституційного Суду жодного разу, жодного слова не сказала про абсолютно незаконне волюнтаристське закриття трьох телеканалів. А те, що зараз ми бачимо в сесійному залі, безумовно, це цементування влади в одних руках, це засади авторитарної, недемократичної держави, коли політичні призначення відбуваються й надалі, і базуються не стільки на професійних...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герус Андрій Михайлович, «Слуга народу», і після цього переходимо до рейтингового голосування.

Прошу народних депутатів запросити до залу.

Будь ласка, Андрію Михайловичу.

ГЕРУС А.М. Для висловлення слів підтримки прошу передати слово Денису Маслову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Денис Маслов. Будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Дякую, колеги. Дійсно, Конституційний Суд України — надважлива установа, яка має балансувати всі гілки влади в Україні. І сьогодні ми обираємо до суду кандидатуру, на якій лежатиме надзвичайно велика відповідальність у час війни, у час протистояння збройній агресії Російської Федерації слідкувати, щоб Конституція України і закони України тлумачилися і виконувалися так, як це передбачається Конституцією України.

Закликаю всіх колег відкинути політичні суперечки і обрати сьогодні дійсно найкращу, найфаховішу кандидатуру на посаду судді Конституційного Суду України. Я і наша фракція вважаємо, що такою кандидатурою є пані Ольга Совгиря, яка це довела, багато працюючи в стінах парламенту, займаючись науковою діяльністю, а в майбутньому, сподіваюся, — чесною працею на посаді судді Конституційного Суду України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати, обговорення питання завершено, переходимо до прийняття рішення. Прошу зайняти свої робочі місця.

Відповідно до статті 208⁴ Регламенту Верховної Ради України відбір на посаду судді Конституційного Суду України здійснюється Верховною Радою України відкритим рейтинговим голосуванням стосовно кожного кандидата окремо.

Тому переходимо до рейтингового голосування. Я в алфавітному порядку називатиму прізвище, ім'я, по батькові кандидата, а ви визначайтеся щодо його підтримки.

Шановні колеги, на рейтингове голосування ставиться кандидатура на посаду судді Конституційного Суду України Боднар-Петровської Ольги Борисівни. Прошу голосувати.

(3a) - 57.

На рейтингове голосування ставиться кандидатура на посаду судді Конституційного Суду України Журавльова Дмитра Володимировича. Прошу голосувати.

(3a) - 64.

На рейтингове голосування ставиться кандидатура на посаду судді Конституційного Суду України Сірого Миколи Івановича. Прошу голосувати.

(3a) - 110.

I, шановні колеги, на рейтингове голосування ставиться кандидатура на посаду судді Конституційного Суду України Совгирі Ольги Володимирівни. Прошу голосувати.

(3a) - 292.

Шановні колеги, переходимо до остаточного голосування.

Відповідно до статті 208⁴ Регламенту Верховної Ради України ставиться на голосування кандидатура, яка за підсумками рейтингового голосування отримала найбільшу кількість голосів народних депутатів України.

Відповідно до пункту 26 частини першої статті 85, частини другої статті 148 Конституції України, статті 208⁴ Регламенту Верховної Ради України, Закону України «Про Конституційний Суд України» ставлю на голосування пропозицію про призначення Совгирі Ольги Володимирівни суддею Конституційного Суду України. Прошу голосувати.

(3a) - 293.

Рішення прийнято (Оплески).

Таким чином ми призначили суддею Конституційного Суду України Совгирю Ольгу Володимирівну. Вітаємо! (Оплески).

Давайте привітаємо Ольгу Володимирівну з призначенням на відповідальну посаду і побажаємо плідної та професійної роботи на благо нашої держави (Оплески).

Прошу профільний комітет разом з Апаратом Верховної Ради оформити постанову за наслідками прийнятого нами рішення.

Шановні колеги, не розходьтеся (Шум у залі).

Прошу показати результати останнього голосування по фракціях і групах.

Шановні народні депутати, відповідно до пункту 1 частини другої статті 81 Конституції України народна депутатка України Совгиря Ольга Володимирівна написала заяву про складення нею депутатських повноважень.

Шановні колеги, відповідно до пункту 1 частини другої статті 81 Конституції України ставлю на голосування пропозицію про дострокове припинення повноважень народної депутатки України Совгирі Ольги Володимирівни у зв'язку з особистою заявою про складення нею депутатських повноважень. Прошу голосувати.

(3a) - 336.

Рішення прийнято.

Прошу профільний комітет разом з Апаратом Верховної Ради оформити постанову за наслідками прийнятого нами рішення, а також у зв'язку з тим, що Ольга Володимирівна втратила мандат народного депутата України, підготувати постанову про припинення повноважень постійного представника Верховної Ради України у... (Шум у залі).

Вельмишановні колеги, оскільки Ольга Володимирівна вже не ε народним депутатом і не може бути постійним представником Верховної Ради України у Конституційному Суді, прошу проголосувати пропозицію про припинення повноважень постійного представника Верховної Ради України у Конституційному Суді України Ольги Володимирівни Совгирі. Прошу колег проголосувати за це рішення, а я потім скажу за результатами нашого голосування підготувати відповідну постанову.

Отже, ставлю на голосування пропозицію про дострокове припинення повноважень постійного представника Верховної Ради України у Конституційному Суді України Совгирі Ольги Володимирівни. Прошу голосувати.

Ольго Володимирівно, ви вже не голосуєте.

(3a) - 295.

Рішення прийнято.

Прошу профільний комітет разом з Апаратом Верховної Ради оформити постанову за наслідком прийнятого нами рішення (Шум у залі).

Ірино Володимирівно Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановні колеги! Хочу нагадати, що три роки тому відбулися вибори до парламенту, і нова фракція прийшла на гаслах такого неухильного дотримання Регламенту. Щойно, під час цього важливого голосування про призначення на посаду судді Конституційного Суду двічі було порушено Регламент. По-перше, перед голосуванням пані суддя Конституційного Суду не склала своїх депутатських повноважень, а по-друге, зараз ви проголосували за зняття її з посади постійного представника у Конституційному Суді України, не маючи в залі відповідної постанови, відповідного звернення.

Скажіть, будь ласка, навіщо ви так грубо порушуєте закон, голосуючи за суддю Конституційного Суду? Ключове — має бути повага до Конституції, а ви її порушуєте, бо відсутня трансляція, і виборці зараз не бачать, як це відбувається, тому що канал «Рада» не працює або там показують собаку Патрона, кого завгодно, тільки не телеканал «Рада».

Ми закликаємо вас перестати порушувати Конституцію України і Регламент Верховної Ради України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я відповідаю на ваше зауваження щодо питань порядку ведення. Справа в тому, що відповідно до положення, затвердженого Постановою Верховної Ради України «Про постійного представника Верховної Ради України у Конституційному Суді України», представником у Конституційному Суді може бути лише народний депутат України.

Тому за результатами того, що сьогодні ми проголосували стосовно Ольги Володимирівни — людини, яка склала свій мандат, ми одразу прийняли рішення щодо складення нею повноважень, яке буде оформлено відповідною постановою, що робиться щодо таких питань.

Тому, Ірино Володимирівно, до Регламенту, будь ласка, до Регламенту (Оплески).

Дякую, шановні колеги.

Шановні колеги, ми домовилися, що від фракцій і груп будуть виступи по 3 хвилини. Правильно? Чи можемо одразу перейти до законопроектів? (Шум у залі). Добре. Тоді, будь ласка, по 3 хвилини від фракцій і груп.

Я перепрошую.

КОРНІЄНКО О.С. Шановні колеги, можна, щоб у залі залишилися лише народні депутати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольго Володимирівно, це вже до вас. У залі залишаються лише народні депутати.

Ольго Володимирівно, до побачення.

Шановні колеги, записалися на виступи?

Слово надається Софії Романівні Федині, «Європейська солідарність».

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Петру Олексійовичу Порошенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Петро Олексійович Порошенко. Будь ласка.

ПОРОШЕНКО П.О., член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Сьогодні вночі я повернувся з міста-героя Одеси, де, на жаль, 28-а бригада, вся Одеса і вся Україна прощалися з нашими героями: легендарним комбригом 28-ї бригади Віталієм Гуляєвим і трьома його бойовими побратимами, які захищали Одесу, Миколаїв, розгортали контрнаступ у Херсонській області. Так само на минулому тижні весь Львів і вся Україна сумували за бійцями 80-ї бригади, які віддали своє життя на Бахмутському напрямку, в тому числі й за нашим бойовим побратимом Тарасом, який був у складі 80-ї бригади з 2014 року, боронив луганський аеропорт.

Ми маємо допомогти родинам героїв. Сталася, на жаль, прикра помилка. У лютому, прийнявши зміни до законодавства, ми скасували норму, яка діяла ще з часів АТО, щодо неоподаткування благодійної допомоги, яка надходить родинам загиблих. Вони не мають платити ці податки. Інколи допомога пенсіонерки, яка віддає останні 100 гривень, важливіша за будь-яку, тому що вона віддає останнє. І точно не родини загиблих мають сплачувати ці податки державі.

Внесеним мною законопроектом № 7506-1 виправляється ця помилка не лише стосовно родин загиблих, а й наших поранених військових, які витрачають кошти, у тому числі на реабілітацію, лікування, ліки. І нехай Бог простить, але я вперше в цьому залі хочу подякувати пану Гетманцеву і його комітету за швидкий розгляд та внесення сьогодні на голосування цього законопроекту,

щодо якого ми будемо всі голосувати. Єдине прошу проголосувати в першому читанні та в цілому, щоб вирішити ці питання. Так само прошу проголосувати і законопроект № 7584, щоб відновити гарантії (виплата заробітної плати) для працівників на час призову на військову службу, які були скасовані, крім зберігання робочого місця для військовослужбовців. Дві позиції: відновлюємо виплати і скорочуємо на це податкові зобов'язання.

I третя позиція. Антирейдерство силовиків. Давайте зараз, на цьому тижні, об'єднаємося і проголосуємо за це.

Слава Україні!

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України КОРНІЄНКО О.С.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Дякуємо, Петре Олексійовичу. Осадчук Андрій Петрович, фракція «Голос».

ОСАДЧУК А.П., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Железняку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк Ярослав Іванович. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, буквально 20 секунд. Я хотів би підняти питання про те, що нам робити з дефолтом «Нафтогазу», але, думаю, зараз у цій поважній залі це мало кого цікавить. Тому є пропозиція перейти до голосувань. Там велика купа важливих законопроектів. Якщо ми їх нарешті розглянемо, напевно, країні стане трохи краще.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Ярославе Івановичу. Лаконічно. В принципі, як і ваш телеграм-канал.

Тарас Іванович Батенко, «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановні колеги, насамперед ми хочемо звернути увагу на відзначення завтра вперше в історії України державної незалежності в частині тривалості нашого суверенітету, державності — Дня Української Державності. Вважаю, ми повинні перед усім світом показати, що держава, яка в нас є сьогодні, має давню, понад тисячолітню, традицію української державності, і ніхто її не перекреслить.

Також ми повинні жорстко і чітко проголосувати, сказати свою позицію щодо так званих псевдореферендумів, які готує країна-агресор і терорист на частині окупованої території України. Мають бути не загальні фрази, а чітка дія і координація із зовнішнім світом, західними партнерами і конкретні кроки щодо того, як зашкодити тим псевдореферендумам, які сьогодні Російська Федерація має намір втілити в життя.

Минулого тижня під час спілкування з Прем'єр-міністром України, членами уряду, заслухали досягнуті домовленості в Лугано щодо плану відбудови України, за яким поточне відновлення України оцінюється у 750 мільярдів доларів. Очевидно, це не повна сума, яку ми можемо очікувати на відродження України. Ми розуміємо, що Лугано – це все-таки далеке майбутнє, може й не далеке, але майбутнє, до якого нам треба дожити. А ми вже сьогодні повинні турбуватися про те, як зробити кроки для стабілізації економіки, соціальної сфери в житті країни, не допустити ніяких потрясінь для наших громадян. І в цьому контексті я підтримую щойно сказане моїм колегою паном Железняком, що нас турбує технічний дефолт НАК «Нафтогаз України», який викликає занепокоєння готовності нашої країни до опалювального сезону. Вже зараз повинні знати наші громадяни, очевидно, і народні депутати, які заходи вживаються урядом для забезпечення готовності житлово-комунального господарства до роботи в умовах зовнішньої агресії Росії, яка вже неприховано шантажує всю Європу припиненням постачання газу, збільшенням тарифів. І ми знаємо, що ціна на газ в країнах Європи зросла до понад 2 тисячі доларів за тисячу кубометрів.

Також на законодавчому рівні ми повинні в рамках наших пленарних засідань гарантувати громадянам незростання тарифів на газ, теплову енергію і гарячу воду, заборону на стягнення боргів за ЖКП для громадян з окупованих територій, де точаться бойові дії, та громадян, майно яких сьогодні зруйноване. Ми повинні показати нашим громадянам, що держава попри досить критичну ситуацію, яка ε в економіці, не цурається їх, зробить усе можливе, щоб наші співвітчизники вижили як на окупованій, так і на решті територій України.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Владиславович Соболєв, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане головуючий. Шановні колеги, хоч наш колега пропонував не обговорювати теми щодо опалювального сезону і НАК «Нафтогаз України», але, як на мене, це стає вже

ключовою темою державної безпеки, коштів, які ми насамперед і далі маємо направляти на армію і обороноздатність країни.

Один факт. Чому Прем'єр-міністр України заборонив викуповувати єврооблігації з боргу в понад 300 мільйонів євро позавчора? Як таке могло статися? А я думаю, відповідь на це знає багато хто в цьому залі. Комісія, на якій наполягає фракція «Батьківщина», повинна насамперед дати відповідь на питання: хто був власником цих єврооблігацій, хто напередодні з дисконтом в 50 відсотків викупив ці єврооблігації НАК «Нафтогаз України» і пробував позавчора вимагати від держави їх стовідсоткового викупу на суму понад 300 мільйонів євро. Це питання? Питання. Коли Президент, парламент, уряд вишукують кожен мільярд на допомогу армії, у нас, виявляється, є ділки, які користуються такою ситуацією в державі. Тому, коли кажуть, що НАК «Нафтогаз України» є фактично банкрутом, давайте почнемо з голови, який безпосередньо відповідає за діяльність компанії, яка, маючи 11 мільярдів прибутку, примудрилася майже за чотири місяці стати збитковою ще й влізти в такі боргові зобов'язання.

Тому те, що ми зараз наполягаємо на чіткому підході до того, куди спрямовуються кожна гривня, кожен мільярд гривень, які мають йти насамперед на армію, ϵ відповіддю на питання, яку, сподіваюся, ми отримаємо, в тому числі від уряду, аудиторської палати, яку чомусь вже який місяць не допускають до перевірки, від Міністерства фінансів, яке абсолютно справедливо вимагає від НАК «Нафтогаз України» щомісячного звіту щодо балансу газу, і це, на мій погляд, ϵ ключовим, що дасть відповідь на питання, з чим ми входимо в новий опалювальний сезон. Потім махати шашкою буде пізно.

Я звертаюся до новопризначеного Генерального прокурора. Зараз вашим ключовим обов'язком ϵ розкриття цієї авантюри з НАК «Нафтогаз України», з тим щоб дати відповідь на ключове питання: чи буде країна з газом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Качурі. Ви замість Гетманцева, правильно я розумію? Будь ласка.

КАЧУРА О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу». Ви знаєте, теракти Російської Федерації стали настільки частим явищем, що для нас вони почали зливатися в один великий згусток болю. Міста, кількість загиблих. Усе затуманює великий біль, який ми, українці, всі без виключення, відчуваємо. Та важливо пам'ятати кожен конкретний випадок. Ми обов'язково доб'ємося відплати за всі злочини, вчинені нею. Наголошу на деяких, найкривавіших.

Вінниця, 14 липня, центр міста — загинуло 24 людини; Кременчук, 27 червня, ТРЦ «Амстор» — понад 20 загиблих; Часів Яр, 9 липня, п'ятиповерхівка — 48 загиблих; Маріуполь, 16 березня, Драматичний театр — загинуло близько

600 людей; Одеса, 23 квітня, багатоповерхівка — загинули 8 осіб; 28 червня, масований обстріл області — 20 людей загинуло; Білогорівка Луганської області, 7 травня, школа — загинуло близько 60 мешканців; Краматорськ, 8 квітня, залізничний вокзал — загинуло понад 50 людей; Харків, 1 березня, центр міста — загинуло 29 людей; Чернігів, 16 березня, — під час обстрілу житлового будинку загинуло 14 людей; Миколаїв, 29 березня, будівля ОДА — загинуло 37 працівників. Лише за офіційними даними ООН жертвами російської збройної агресії стали понад 10 тисяч цивільних громадян. Насправді, ми всі про це добре знаємо, їх значно більше, в рази більше. Невже злочини Росії менші за злочини Сирії чи Північної Кореї, за які вони потрапили до списку держав — спонсорів тероризму?

Я підтримую Президента Зеленського в тому, що українці заслуговують на справедливість, на відплату за страждання та смерті. Найменше, що можуть... Та, що там казати, вони мусять зробити, весь світ мусить визнати очевидне, що Росія — це держава-терорист. *Russia is a terrorist state!* (Оплески).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Олегу Івановичу Кулінічу, група «Довіра».

Прошу запросити всіх депутатів до залу. Після цього будемо переходити до голосування за порядок денний.

Ще Павленко, так? Добре.

Шановні колеги, прошу зайняти свої місця. У нас велика кількість законопроектів, які ми домовилися на засіданні Погоджувальної ради проголосувати без обговорення.

Олег Іванович Кулініч. Будь ласка. Потім — Павленко, і після цього — голосування.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Минулого тижня відбулася значна подія для нашої держави — підписання Угоди з розблокування українських портів для вивезення зерна. Дуже важливо, що українська сторона підписала цю угоду саме з Туреччиною та Організацією Об'єднаних Націй і нічого не підписувала з країною-агресором. За цей час багато засобів масової інформації висловили свої песимістичні настрої, особливо після того, як окупанти атакували порт Одеси крилатими ракетами «Калібр».

Але хочу звернути увагу, навіщо були потрібні ці перемовини, які перспективи вони відкривають Україні та країнам світу. Розблокування портів — це не лише економічна безпека України, а й питання продовольчої безпеки всього світу. Саме тому в цьому напрямі був зроблений величезний об'єм роботи і Президентом України, і відповідними міністерствами.

Протягом останніх років агропродукція займала перше місце в українському експорті. У 2021 році вітчизняні аграрії продали за кордон лише зерна та соняшникової олії на 18,6 мільярда доларів США, а загальний обсяг агроекспорту становить 27 мільярдів доларів.

Для України експорт агропродукції — це валютні надходження до нашої держави, а це насамперед стабільний курс національної валюти, заробітні плати, пенсії, соціальні виплати, загалом життя нашої держави. За оцінками експертів обсяг нашого потенційного експорту може становити понад 20 мільярдів доларів.

За останній експортний рік Україна продала 57 мільйонів тонн зерна. Неможливість вивезти та продати новий і минулорічний урожаї ставить під загрозу організацію нової посівної. На сьогодні зерносховища вже переповнені і восени просто не буде куди складати близько 20 мільйонів тонн зерна. Фермери вичерпали всі свої ресурси і можливості. Це матиме катастрофічні наслідки не лише для України, а й для всіх світових ринків. Ось чому це питання є надзвичайно важливим. Надзвичайно важливою є й реакція світового співтовариства на цю проблему. Маємо сподівання, що деблокування портів дозволить реалізувати наш експортний потенціал та підтримати світову продовольчу безпеку, а проходження зернових коридорів загалом покаже перспективи існування міжнародного правопорядку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Павленко Юрій Олексійович, депутатська група «Платформа за життя та мир».

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Щодня десятки, сотні українських сімей втрачають усе, заради чого працювали, де жили, стають внутрішньо переміщеними особами. При цьому майже 70 відсотків цих внутрішньо переміщених осіб, українських громадян, не знають про свої права.

Спілкуючись у будь-якому регіоні країни з нашими людьми, чуєш про величезну кількість проблем і нерозуміння того, що і як робити. Натомість чиновники на місцях дуже часто не одразу або взагалі не можуть повноцінно пояснити на що можуть претендувати переселенці, а, отже, не можуть надати їм вчасної кваліфікованої допомоги.

Облік внутрішньо переміщених осіб залишається проблематичним. Не обліковуються їх потреби, відповідно не може бути напрацьований узгоджений план їх забезпечення. За різними оцінками, близько 7 мільйонів українських громадян є сьогодні внутрішньо переміщеними особами в межах України. Незважаючи на спрощення процедури реєстрації, кількість зареєстрованих нижча за їх фактичну величину. Ми маємо дуже багато випадків, і, думаю, кожен із вас знає причини, через які люди не реєструються як внутрішньо переміщені особи.

Натомість, зіткнувшись з відсутністю житла, роботи, неможливістю поновити документи, отримати в повному обсязі або взагалі соціальні виплати, вони переживають надзвичайно сильний стрес, загострюються проблеми в їхніх родинах.

Також важливо розуміти й ті регіони, які прихистили найбільше людей. Їх інфраструктура життєзабезпечення перевантажена через надання відповідних послуг людям, на наплив яких вони не розраховували. Упевнений, таким регіонам сьогодні треба надавати реальну, термінову допомогу, щоб вони могли нарощувати свої потужності для забезпечення потреб людей. Ідеться про освітні, медичні, соціальні послуги. На жаль, жодних змін щодо підвищення спроможності регіонів, які приймають внутрішньо переміщених осіб, не відбувається, не зростає кількість працюючих у структурах, не надаються послуги.

Тому сьогодні ми звертаємося до уряду, Верховної Ради негайно сформувати чіткий план щодо того, як захистити, допомогти кожній людині, яка стала внутрішньо переміщеною особою, підтримати місцеві, обласні органи влади, об'єднані територіальні громади, які...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили виступи. Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Ми продовжуємо розгляд питань порядку денного.

Шановні колеги, на засіданні Погоджувальної ради була домовленість з лідерами фракцій і груп, що певну кількість законопроектів ми розглядаємо, як завжди, без обговорення, тому що дійшли консенсусу щодо голосування за ці законопроекти.

Отже, прошу всіх народних депутатів зайняти свої робочі місця. Будемо рухатися, як завжди.

Шановні колеги, вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення зміни до розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввізним митом товарів, що використовуються для забезпечення зберігання зернових та/або олійних культур» (№ 7548) та альтернативний проект Закону «Про внесення зміни до розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввізним митом товарів, що використовуються для забезпечення зберігання зернових та/або олійних культур» (№ 7548-1).

Ставлю на голосування пропозицію про включення основного та альтернативного законопроектів до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

(3a) - 302.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввізним митом товарів,

що використовуються для забезпечення зберігання зернових та/або олійних культур» (№ 7548-1) за основу. Прошу голосувати.

(3a) - 301.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій, поправок для підготовки до другого читання законопроекту № 7548-1, щойно прийнятого за основу (Шум у залі).

У цілому? Готові в цілому? Добре. Немає питань.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввізним митом товарів, що використовуються для забезпечення зберігання зернових та/або олійних культур» (№ 7548-1) в цілому. Прошу голосувати.

(3a) - 304.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому. Дякую, колеги.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до статті 165 Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування благодійної допомоги, виплаченої на користь членів сімей поранених та загиблих учасників бойових дій під час участі у відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки України» (№ 7506) та альтернативний проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування благодійної допомоги, виплаченої на користь членів сімей поранених та загиблих учасників бойових дій під час участі у відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки України» (№ 7506-1).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цих законопроектів до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

(3a) - 314.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу... (*Шум у залі*).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування благодійної допомоги, виплаченої на користь членів сімей поранених та загиблих учасників бойових дій під час участі у відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки України» (№ 7506-1) за основу. Прошу голосувати.

(3a) - 314.

Рішення прийнято.

Пане голово комітету... (Шум у залі). Ні, голова комітету не дає.

Тому ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій, поправок для підготовки до другого читання законопроекту № 7506-1. Прошу голосувати.

(3a) - 307.

Рішення прийнято.

Ідемо далі, колеги.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо обрання запобіжного заходу до військовослужбовців, які вчинили військові злочини під час дії воєнного стану» (№ 7431).

Ми зараз його проголосуємо. Але ми домовилися дати 1 хвилину Софії Романівні Федині на виступ з процедури. Прошу не розходитися, бо одразу голосуємо.

Федина Софія Романівна. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Колеги, я дуже хотіла б звернути увагу на те, що цей законопроект містить низку небезпек, зокрема можливість досудового покарання військовослужбовців, чию провину ще не доведено. На жаль, такі випадки дуже часто трапляються, якщо ϵ персональний конфлікт між командиром та його підлеглими. Це перше.

Друге. Ми — європейська держава, претендуємо на те, щоб бути демократичною, а не тоталітарною. Лише суд має виносити вирок, вирішувати який є запобіжний захід. Тому давайте не будемо тут бавитися правами людини, а краще спробуємо напрацювати систему для введення військових судів.

I третє. Треба спочатку навчити мотивувати, повністю забезпечити, злагодити, а потім придумувати нові виміри покарань. Насправді багато командирів кажуть, що ϵ достатня система внутрішніх покарань, не треба зараз впроваджувати щось нове.

Ми маємо допомагати нашим військовослужбовцям, захищати їх. Тому зараз ми утримуємося щодо цього законопроекту. Просимо дуже чіткого його доопрацювання до другого читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софіє Романівно, коли я надаю слово для виступу з процедури, ви маєте говорити з процедури, а не з мотивів. Давайте, щоб наступного разу цього не було. Добре? Дякую.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про включення проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо обрання запобіжного заходу до військовослужбовців, які вчинили військові злочини під час дії воєнного стану» (№ 7431) до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

(3a) - 256.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо обрання запобіжного заходу до військовослужбовців, які вчинили військові злочини під час дії воєнного стану» (№ 7431) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Прошу голосувати.

(3a) - 255.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроекту № 7431. Прошу голосувати.

(3a) - 237.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за злочини в умовах воєнного або надзвичайного стану» (№ 7212) та альтернативний проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу, зокрема в умовах воєнного або надзвичайного стану» (№ 7212-1).

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроектів № 7212 і № 7212-1 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

(3a) - 303.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу, зокрема в умовах воєнного або надзвичайного стану» (№ 7212-1) за основу. Прошу голосувати.

(3a) - 305.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроекту № 7212-1. Прошу голосувати.

(3a) - 272.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Прикінцевих положень Сімейного кодексу України щодо окремих питань влаштування та перебування дитини в сім'ї патронатного вихователя під час періоду дії воєнного стану» (№ 7443).

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 7443 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

(3a) - 311.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Прикінцевих положень Сімейного кодексу України щодо окремих питань влаштування та перебування дитини в сім'ї патронатного вихователя під час періоду дії воєнного стану» (№ 7443) за основу. Прошу голосувати.

((3a)) - 317.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроекту № 7443. Прошу голосувати.

(3a) - 280.

Рішення прийнято.

Наступне питання – проект Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про Премію Верховної Ради України за внесок молоді у розвиток парламентаризму, місцевого самоврядування» (№ 7376).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про Премію Верховної Ради України за внесок молоді у розвиток парламентаризму, місцевого самоврядування» (№ 7376) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

(3a) - 311.

Рішення прийнято.

Постанову прийнято в цілому.

_____

Наступне питання — проект Закону «Про внесення змін до законів України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» та «Про фізичну культуру і спорт» щодо запровадження державних стандартів у сфері фізичної культури і спорту та державних соціальних нормативів надання послуг суб'єктами сфери фізичної культури і спорту» (N = 5325) та альтернативний законопроект N = 5325.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до законів України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» та «Про фізичну культуру і спорт» щодо запровадження державних стандартів у сфері фізичної культури і спорту та державних соціальних нормативів надання послуг суб'єктами сфери фізичної культури і спорту» (№ 5325) за основу з урахуванням пропозицій комітету. Прошу голосувати.

(3a) - 292.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроекту № 5325. Прошу голосувати.

(3a) - 274.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про реєстрацію доменних імен» (№ 7357).

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 7357 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

(3a) - 304.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про реєстрацію доменних імен» (№ 7357) за основу. Прошу голосувати.

((3a)) - 299.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроекту № 7357. Прошу голосувати.

(3a) - 269.

Рішення прийнято.

_____

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» (№ 5337).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» (№ 5337) за основу. Прошу голосувати.

(3a) - 309.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроекту № 5337. Прошу голосувати.

(3a) - 269.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про грошове забезпечення окремих категорій громадян» (№ 7141).

У нас ϵ домовленість прийняти його за основу та в цілому.

Правильно, Галино Миколаївно? Так, колеги?

Тоді спочатку нам треба включити його до порядку денного.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про включення проекту Закону «Про грошове забезпечення окремих категорій громадян» (№ 7141) до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

(3a) - 309.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про грошове забезпечення окремих категорій громадян» (№ 7141) за основу. Прошу голосувати.

(3a) - 312.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про грошове забезпечення окремих категорій громадян» (№ 7141) в цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

(3a) - 309.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступне питання — пропозиції Президента України до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності приватних виконавців та примусового виконання судових рішень, рішень інших органів (посадових осіб) у період дії воєнного стану» (законопроект № 7317).

Як ми й домовлялися, я ставитиму на голосування спочатку почергово пропозиції, потім – прийняття в цілому.

Ставлю на голосування пропозицію 1 Президента України до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності приватних виконавців та примусового виконання судових рішень, рішень інших органів (посадових осіб) у період дії воєнного стану». Прошу голосувати.

(3a) - 304.

Рішення прийнято.

Пропозицію прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію 2 Президента України до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності приватних виконавців та примусового виконання судових рішень, рішень інших органів (посадових осіб) у період дії воєнного стану». Прошу голосувати.

(3a) - 298.

Рішення прийнято.

Пропозицію прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію 3 Президента України до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності приватних виконавців та примусового виконання судових рішень, рішень інших органів (посадових осіб) у період дії воєнного стану». Прошу голосувати.

(3a) - 296.

Рішення прийнято.

Пропозицію прийнято.

А тепер ставлю на голосування пропозицію про прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності приватних виконавців та примусового виконання судових рішень, рішень інших органів (посадових осіб) у період дії воєнного стану» у цілому з урахуванням пропозицій Президента України. Прошу голосувати.

(3a) - 302.

Рішення прийнято.

Закон з пропозиціями Президента України прийнятий у цілому.

Наступний проект Закону «Про внесення зміни до пункту 10^2 розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про виконавче провадження» щодо виконання рішень про стягнення з фізичної особи заборгованості за житлово-комунальні послуги у період дії воєнного стану» (Note 2531).

Колеги, це друге читання, але ми домовилися, що приймаємо без розгляду поправок.

Тому я одразу ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до пункту 10² розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про виконавче провадження» щодо виконання рішень про стягнення з фізичної особи заборгованості за житлово-комунальні послуги у період дії воєнного стану» (№ 7531) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

(3a) - 312.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому.

64

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування Автоматизованого інформаційного комплексу освітнього менеджменту» (№ 7396). Друге читання.

Колеги, ми також домовилися прийняти без поправок.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування Автоматизованого інформаційного комплексу освітнього менеджменту» (№ 7396) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

(3a) - 314.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо урегулювання процедури складання митних декларацій на товари, які підпадають під різні товарні підпозиції згідно з УКТЗЕД, відповідно до Митного кодексу Європейського Союзу» (№ 4517). Друге читання.

Колеги, була домовленість без обговорення.

Тому я одразу ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо урегулювання процедури складання митних декларацій на товари, які підпадають під різні товарні підпозиції згідно з УКТЗЕД, відповідно до Митного кодексу Європейського Союзу» (№ 4517) в другому читанні та в цілому з необхідними технікоюридичними правками. Прошу голосувати.

(3a) - 312.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про споживче кредитування» щодо врегулювання простроченої заборгованості на період дії воєнного, надзвичайного стану» (№ 7414).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про споживче кредитування» щодо врегулювання простроченої заборгованості на період дії воєнного, надзвичайного стану» (№ 7414) в другому читанні та в цілому з необхідними технікоюридичними правками. Прошу голосувати.

(3a) - 312.

Рішення прийнято.

Наступне питання – проект Постанови «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування смерті (вбивства) народного депутата України Полякова Антона Едуардовича» (№ 7480). Це завершальне питання, яке голосуємо без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування смерті (вбивства) народного депутата України Полякова Антона Едуардовича» (№ 7480) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

 $\ll 3a \gg -310$.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми розглянули весь перелік законопроектів, які ми домовилися голосувати без обговорення. Далі йдуть законопроекти з обговоренням, але я проситиму народних депутатів, які наполягатимуть на врахуванні своїх поправок, використовувати систему скорочення часу.

Проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо здійснення судочинства в умовах воєнного чи надзвичайного стану» ($Notemath{\underline{0}}$ 7315).

Запрошую на трибуну голову підкомітету Бабія Романа Вячеславовича.

Ми домовлялися про 10 поправок від «Європейської солідарності». Так, Артуре Володимировичу! Одна буде? Прекрасно. Зараз я знайду цей законопроект.

Артуре Володимировичу, ви виступаєте? Будь ласка. Кажіть одразу номер поправки.

Поправка 19?

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний пане головуючий! Шановні колеги! Щодо цього законопроекту. Ми його не будемо підтримувати. Але я прошу поставити на підтвердження поправку 19.

Хочу наголосити на дуже важливому моменті — в цьому законопроекті зашите проведення зборів суддів через *Zoom*, тобто дистанційно. Ми боролися з цим і щодо місцевих органів влади, тому що вважаємо, вони мають збиратися, за виключенням територій, де йдуть активні бойові дії. Ми зробили все для того, щоб судді могли переносити справи з одного суду в інший і там вирішувати організаційні питання.

Тому, шановні колеги, прохання не підтримувати цього законопроекту через можливе дистанційне голосування суддів через *Zoom*. Ми вважаємо, сьогодні вони можуть і мають збиратися, як то кажуть, офлайн, за виключенням тих

територій, де йдуть активні бойові дії чи небезпечно з точки зору артилерійських обстрілів.

Прошу поставити на підтвердження поправку 19. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яка позиція комітету?

БАБІЙ Р.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, комітет підтримав цю поправку, просить її підтвердити. Питання в тому, що, як ми бачимо, під небезпекою артилерійських обстрілів вся територія країни. Ідеться про збори суддів, на яких в основному вирішуватимуться організаційні питання роботи суду. Розгляд решти питань, які потребують таємного голосування, зокрема вибори голови суду, цією поправкою встановлюється, що проводитиметься в режимі таємного голосування, а не через *Zoom*.

Тому прошу, колеги, підтримати дану поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 19. Прошу уваги! Автором поправки ϵ Ляшенко. Комітет поправку врахував, але народний депутат Артур Володимирович Герасимов просить поставити $\ddot{i}$ на підтвердження.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 19. Прошу голосувати.

(3a) - 246.

Рішення прийнято.

Поправка залишається врахованою.

Тепер я можу ставити на голосування законопроект, правильно?

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо здійснення судочинства в умовах воєнного чи надзвичайного стану» (№ 7315) в другому читанні та в цілому з необхідними технікоюридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

(3a) - 269.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому. Вітаю, колеги!

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення окремих положень досудового розслідування в умовах воєнного стану» (№ 7370). Друге читання.

Запрошую на трибуну Сергія Костянтиновича Іонушаса.

Ви без поправок? Добре.

Сергію Костянтиновичу, тоді не треба йти до трибуни.

Шановні колеги, оскільки знімаються поправки, за що я дякую, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення окремих положень досудового розслідування в умовах воєнного стану» (№ 7370) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

(3a) - 257.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей діяльності фінансового сектору у зв'язку із введенням воєнного стану в Україні» (№ 7465-1). Це також друге читання.

Я знаю, Железняк наполягає на поправці 26. Правильно? (Шум у залі). А, Ніна Петрівна Южаніна просить поставити.

Железняк, заходьте сюди.

Ніно Петрівно, ви просите поставити поправку на врахування? Добре.

Хто ще наполягає на врахуванні своїх поправок? Лише одна поправка на врахування. Добре.

Будь ласка, Ніно Петрівно, поправка 26.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Насправді є певні особливості діяльності фінансового сектору під час війни. Але надання таких додаткових функцій Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, як визначення особливості функціонування системи виведення неплатоспроможних банків з ринку та здійснення ліквідації банків в умовах воєнного стану чи під час особливого періоду, не узгоджується навіть з правовим статусом фонду.

Тому прошу підтримати мою поправку, якою виключається таке право фонду, що пропонувалося законопроектом у першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яка позиція комітету?

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Колеги, і автори, і комітет підтримують це. На засіданні робочої групи ми підтримали цю поправку. Прошу зараз її врахувати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ситуацію ви зрозуміли. Поправку 26 комітет відхилив (*Шум у залі*).

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Поправка 26.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Одну секунду, в мене... (Шум у залі).

Ніно Петрівно, ваші поправки і 24, і 26. Железняк мені сказав про поправку 26 (Шум у залі). А, це була поправка 24, я правильно зрозумів?

Даниле Олександровичу, поправка 24?

Ярославе Івановичу, поправка 24?

Шановні колеги, поправка 24 народного депутата Ніни Петрівни Южаніної. Вона просить поставити її на врахування. Комітет не заперечує.

Тому ставлю на голосування поправку 24 для врахування. Прошу голосувати.

(3a) - 279.

Рішення прийнято.

Поправку враховано.

Ярославе Івановичу, ви знайшли, де там голосувати? Бачите? Це не телеграм-канал, тут треба швидше орієнтуватися (Оплески).

Шановні колеги, я ставлю... (Шум у залі).

Я взагалі сказав Ярослав Іванович. Може, ще хтось ϵ Ярослав Іванович. Я ж тепер не деталізую по прізвищах. Я ж тепер хитрий.

Отже, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей діяльності фінансового сектору у зв'язку із введенням воєнного стану в Україні» (№ 7465-1) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Колеги, ще раз: в другому читанні та в цілому з необхідними технікоюридичними правками. Прошу голосувати.

(3a) - 273.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому. Вітаю, колеги!

Наступний проект Закону «Про офіційну статистику» (№ 5886). Також друге читання.

Говорили, що ставитимуться деякі поправки. Наполягання на одній поправці, так? (Шум у залі). Бачу, від вашої фракції одна.

Запрошую на трибуну Роксолану Андріївну.

Шановні колеги, спочатку поправки на підтвердження. Перепрошую, на врахування. Тобто оголошуєте свої поправки.

Княжицький. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Поправка 60. Прошу поставити на голосування для врахування поправку 60 і серйозно до неї поставитися. Положеннями проекту передбачається, що органи статистики мають право безкоштовно отримувати від резидентів будь-яку інформацію, в тому числі інформацію з обмеженим доступом. Очевидно, що органи державної статистики не можуть мати ширші повноваження порівняно, наприклад, зі слідчими, Антимонопольним комітетом, детективами НАБУ і таке інше. Їм треба проходити юридичну процедуру, щоб отримати доступ до інформації з обмеженим доступом. До неї відноситься банківська таємниця, розвідувальна таємниця, таємниця слідства. Але Держстат за запропонованою нормою має право отримувати ці дані без процедури.

Пропоную виключити право отримувати інформацію з обмеженим доступом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету. Будь ласка.

ПІДЛАСА Р.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Комітет відхилив цю поправку, тому що за визначенням, яке є в нашому законодавстві, інформацію з обмеженим доступом, в тому числі конфіденційну, первинну, Держстат збирає від своїх респондентів. Якщо ми приймемо поправку Княжицького, то Держстат не зможе взагалі збирати будь-яку статистику.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 60.

Пане Миколо, поправка 60, я правильно зрозумів?

Шановні колеги, ви почули позицію народного депутата і позицію комітету щодо поправки 60.

Шановні колеги, ставлю на голосування для врахування поправку 60. Прошу голосувати.

«3a» − 196.

Рішення не прийнято.

Ми завершили обговорення... Чи ще хтось наполяга ϵ на розгляді поправок?

Іван Іванович Крулько. Правильно?

Поправка 29. Це ваша поправка?

Іван Іванович Крулько. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, поправкою 29 я пропоную, щоб звітно-статистична документація, яка надається респонденту в паперовому або електронному вигляді, була в електронному вигляді за виключенням переписних листів, які надаються респонденту виключно у паперовому вигляді.

Уявіть собі, якщо респондентам почнуть передаватися переписні листи в електронному вигляді. Неможливо перепис населення проводити в електронному вигляді. Як на мене, це повне нехтування всіма нормами здійснення державної статистики.

Тому я прошу врахувати мою поправку і викласти частину шосту статті 9 законопроекту в новій редакції, що в електронному вигляді може надаватися інформація, окрім переписних листів, які надаються респонденту виключно в паперовому вигляді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

ПІДЛАСА Р.А. Комітет відхилив цю поправку, тому що, ми вважаємо, у всеукраїнському переписі населення має бути інтернет-раунд, як в усіх цивілізованих країнах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, ви почули позиції автора і комітету щодо поправки 29.

Ставлю на голосування поправку 29 для врахування. Прошу голосувати. «За» — 137.

Рішення не прийнято.

Ми обговорили законопроект, можемо переходити до прийняття рішення. Дякую, колеги.

Роксолано Андріївно, дякую. Займіть своє місце.

Шановні колеги, я ставлю на голосування пропозицію... (*Шум у залі*). Тут немає. Ну, будь ласка.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про офіційну статистику» (№ 5886) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

(3a) - 220.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, тоді ставлю на голосування пропозицію про направлення проекту Закону «Про офіційну статистику» (№ 5886) на повторне друге читання. Прошу голосувати.

(3a) - 263.

Рішення прийнято.

Шановні народні депутати, знаєте, вкотре прикро, що робота комітету впирається в п'ять-шість недисциплінованих людей, які не знаходять місце і можливість перебувати під час виконання своїх обов'язків у сесійному залі парламенту.

_____

Ідемо далі. Проект Закону «Про акціонерні товариства» (№ 2493).

Хтось наполягатиме на поправках?

Михайле Михайловичу, дві поправки чи 2 хвилини?

Зараз Михайло Михайлович -3 хвилини, і будемо голосувати. Прошу не розходитися.

Михайло Михайлович Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую. «Батьківщина». Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Я хотів би зосередити вашу увагу на кількох аспектах, що пропонується законопроектом № 2493.

На жаль, законопроект не є реформаторським. Окрім відсутності комплексних докорінних змін, він нецілісний у підходах до регулювання діяльності самих акціонерних товариств. Радше це спроба хаотичного поєднання шматків різних новацій країн з різними системами права і корпоративними традиціями, які не факт, що приживуться в нашій вітчизняній корпоративній практиці.

Продовжується виведення з-під юридичного і фактичного контролю держави акціонерних товариств з державною часткою через інститут незалежних директорів. Передбачається обов'язковість формування наглядових рад державних акціонерних товариств щонайменше на третину такими незалежними директорами, діяльність яких, як засвідчує практика, здійснюється не завжди в інтересах нашої держави та містить ознаки загрози, інколи навіть національній безпеці держави.

Цим законопроектом пропонується, щоб більшість членів у створених публічних, у тому числі державних, товариствах з питань аудиту, призначень і винагород були незалежні директори. Це прихована приватизація повноважень та фінансових потоків акціонерних товариств і замаскований своєрідний грабунок держави, в тому числі через захмарні премії незалежним директорам.

На нашу думку, має місце лобізм Центрального депозитарію цінних паперів. Наприклад, ця установа відповідно до норм цього законопроєкту зможе у разі, не дай Боже, його ухвалення, заробляти на учасниках ринку. Як приклад, саме через її авторизовану систему, через цю базу даних, проводитимуться, вдумайтеся, загальні збори акціонерів товариства. Наділяються і специфічними преференціями: наприклад, у рамках кримінального провадження забороняється вилучення (виїмка) матеріальних носіїв інформації, пов'язаних із веденням Центральним депозитарієм цінних паперів системи депозитарного обліку цінних

паперів та облікової системи часток товариств. Як може слідчий проводити досудове розслідування, коли він не має права вилучити ці матеріали, як речові докази?

Шановні колеги, законопроект недоопрацьований. Ми пропонуємо повернути його на повторне друге читання, бо акціонерні товариства — це дуже важливе питання, особливо в цей період. Не можна ухвалювати такий законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, зараз Соболєв Сергій Владиславович, 2 хвилини, і після цього будемо переходити до голосування.

Прошу запросити народних депутатів до залу.

Будь ласка, Сергію Владиславовичу.

СОБОЛЄВ С.В. Дякую. «Батьківщина». Я знімаю 53 поправки, натомість взяв 2 хвилини, щоб приділити увагу і продовжити те, про що казав мій колега по фракції Цимбалюк Михайло Михайлович. За таких новацій і такому підході, коли цілий ряд європейських норм, у тому числі директив Європейського Союзу, прямо імплементовані в тіло цього законопроекту, на наш погляд, ключовим залишаються так звані незалежні члени акціонерних наглядових рад і незалежні директори.

Те, що сьогодні відбувається з Національною акціонерною компанією «Нафтогаз України», коли уряд, я підкреслюю, уряд, за який голосувала парламентська більшість, Державна аудиторська служба, яка здійснює прямий контроль за державними коштами, Міністерство фінансів, яке потребує постійного контролю за порядком використання цих коштів, не мають доступу до перевірок, коли особи, призначені нібито як незалежні директори, а були незалежні члени наглядових рад, забувають, заради чого вони призначені як люди, які повинні піклуватися про державні інтереси, цей розділ є абсолютно вразливим у тому, щоб держава дотримувалася своїх інтересів саме в таких акціонерних товариствах.

Тому наша фракція через цей розділ, і наші поправки стосувалися саме цих речей, наполягає на відправленні цього законопроекту на повторне друге читання.

Ми не будемо голосувати, готові підтримати повторне друге читання. Звертаю вашу увагу, практика хазяйнування підтверджує, що інтереси держави та інтереси незалежних директорів, на жаль, досить часто не співпадають.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про акціонерні товариства» (№ 2493) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

((3a)) - 232.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому. Вітаю, колеги!

Покажіть по фракціях і групах.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» щодо уточнення деяких положень та сприяння залученню інвестицій в процесі приватизації» (№ 5397).

Шановні колеги, хтось наполягає на поправках чи можемо одразу ставити на голосування? Ніхто не наполягає?

Отже, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» щодо уточнення деяких положень та сприяння залученню інвестицій в процесі приватизації» (№ 5397) в повторному другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

(3a) - 227.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому. Вітаю, колеги!

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» та інших законодавчих актів України щодо сприяння процесам релокації підприємств в умовах воєнного стану та економічного відновлення держави» (№ 7451).

У нас ϵ перелік поправок, які передала Ніна Петрівна Южаніна, які вона просить поставити... На підтвердження? На врахування? Я так розумію, вони тут у вас впереміш?

Дмитре Олександровичу, ви наполягаєте на врахуванні своєї поправки, так?

Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую. Руслане Олексійовичу, я наполягаю на врахуванні і на підтвердженні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді спочатку поправки на врахування. Дмитре Олександровичу, у вас їх скільки буде?

РАЗУМКОВ Д.О. Думаю, близько семи поправок в мене і дві поправки у Любові Шпак.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скільки?

РАЗУМКОВ Д.О. Близько семи поправок в мене і дві поправки у Шпак.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Ніно Петрівно, ви на скількох поправках наполягаєте?

ЮЖАНІНА Н.П. У мене 49 поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І ви хочете, щоб я їх всі поставив на голосування?

ЮЖАНІНА Н.П. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Тоді, Дмитре Олександровичу, поправка 2. Це ваша поправка. Ви будете дві поправки, так? Добре.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз, одну секунду.

Сергію Владиславовичу, ви на скількох поправках наполягаєте? Увімкніть мікрофон Соболєва Сергія Владиславовича.

СОБОЛЄВ С.В. Колеги, у нас з паном Цимбалюком 31 поправка. Ми просимо дати по 2 хвилини кожному.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Якщо можна, ми в кінці вже вам дамо слово.

Цимбалюк — 2 хвилини, Соболєв — 2 хвилини, Шпак — дві поправки, Разумков — сім поправок...

Вельмишановні колеги, я перепрошую, щойно передзвонили працівники системи «Рада». У них чомусь вимкнувся комп'ютер. Їм треба 15 хвилин на перезавантаження.

Давайте, поки перезавантажиться комп'ютер, почнемо з виступів. Я даю 2 хвилини Соболєву, потім — 2 хвилини Цимбалюку Михайлу Михайловичу. Може, ще хтось захоче помінятися.

Соболєв Сергій Владиславович. Будь ласка, 2 хвилини.

І мікрофони не працюють?

Шановні колеги, тоді оголошується перерва на 15 хвилин. Це технічна перерва, яка не від нас залежить. Потухла система «Рада».

Колеги, 15 хвилин. Будь ласка, не розходьтеся.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельмишановні колеги, давайте вчинимо так: зараз двоє осіб виступлять по 2 хвилини, після цього зробимо перерву до завтрашнього дня.

Шановні колеги, я надаю слово народному депутату України Соболєву Сергію Владиславовичу, який замість поправок взяв 2 хвилини на виступ (Шум у залі).

Цимбалюк Михайло Михайлович. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Пане Голово, я так розумію, сьогодні не буде голосування щодо цього законопроекту?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Думаю, ні. Ми просто по часу не встигнемо. Тому спочатку дамо висловитися, а голосування перенесемо на пізніше.

ЦИМБАЛЮК М.М. Добре. Якщо можна, поставте час спочатку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, обнуліть час для Михайла Михайловича.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». Шановний пане Голово! Шановні президіє, колеги! Законопроект № 7451, який сьогодні ми розглядаємо, має надзвичайно хорошу назву — щодо сприяння процесам релокації. Але хто читав його суть, знає, що він зовсім про інше — про приватизацію під час війни. А насправді, колеги, це абсурд! Спробуйте продати свою квартиру під час війни, і побачите, що вам за неї запропонують.

Наступна річ. Уявіть собі, що ця приватизація проводитиметься без оголошення. Цим законопроектом пропонується проводити приватизацію без повідомлення в засобах масової інформації. Абсурд! Державне або комунальне майно продаватиметься не за реальною оціночною вартістю, а за балансовою. Тобто без конкуренції, з аукціонами на пониження на 50 і 100 відсотків.

Взагалі цим законопроектом передбачається неврахування позиції кредиторів. Написано, що об'єкти великої приватизації можна продавати конфіденційно. Це корупція в чистому вигляді.

Шановні колеги, як з таким законопроектом можна йти до європейської спільноти? Ще раз подумайте. За такий законопроект не можна голосувати, слід його повернути...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Владиславович Соболєв. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. «Батьківщина». Шановні колеги, ми подали достатню кількість поправок. Але, на жаль, ключова суть законопроекту, його назва і те, заради чого він подавався, абсолютно не відповідають одне одному.

Це законопроект не про релокацію. Якщо це релокація, то причому тут приватизація? Якщо це приватні чи державні підприємства, які переїжджають у безпечніші місця, то причому тут приватизація? На мій погляд, ми потрапили в ситуацію, коли фактично нам дають можливість замість ключового розгляду, а саме релокації підприємств, в цих умовах, коли ми знаємо, що відбувається в Краматорську, і наш колега нам неодноразово доповідав, коли відбувається ситуація, що російські власники не хочуть виводити підприємство, чекаючи приходу так званих «асвабадітєлєй», коли є ситуація з українськими власниками, які також чогось чекають, і тут можна вести мову про націоналізацію таких підприємств, говорити про приватизацію. Причому тут їх приватизація?

Саме тому ми намагалися своїми поправками спрямувати норми цього законопроекту в ключове русло, заради чого він ухвалюється. На жаль, отримали відповідь від профільного комітету, що ідея цього законопроекту абсолютно в іншому — все-таки не в релокації, а в приватизації.

Розуміючи, що жодну із ключових поправок не підтримано, ми просимо відправити законопроєкт на повторне друге читання і повернутися до його суті, зробити все можливе, щоб ті підприємства, які знаходяться біля лінії розмежування, які можна ще вивезти, вивезти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми сьогодні не завершили розгляд питань порядку денного. Але в нас завершився час, на який ми розраховували. Тому я дякую всім за плідну роботу. Ми не закриваємо наше пленарне засідання. Про час і місце нашого наступного зібрання буде повідомлено.

Віримо в Збройні Сили України! Разом переможемо! Слава Україні!